

SOCIAL DEMOKRATEN

1 • MARTS 2019

NU ER
DET
ALVOR

DE FRIVILLIGE SKAL VINDE VALGET

16 SIDERS TILLÆG MED:

SEBASTIAN KLEIN • CARL EMIL
KARINA WILLUMSEN • LARS LILHOLT
SARA OMAR • JUSSI ADLER-OLSEN

4

NU ER DET ALVOR

Mette F.: – Vores stærke lokale rødder kan afgøre valget

10

BØRNEENS STATS MINISTER

Syv små eksperter: »De fattige skal have carbonara, pandekager og marmelade«

6-13

VALGETS TEMAER

Om velfærd, klima, miljø, socialpolitik, ulighed, integration og flygtninge

STORT TILLÆG

16 sider med interviews

- 3 Min første valgkamp
- 6 Ud med Løkke – Mette på banen
- 9 Unbrakonøglen fra Østerbro
- 12 Telefondamen fra Hasle
- 14 Frivillige mere værd end penge
- 15 DSU træder speederen i bund
- 16 Nyt fra EU
- 20 Velkommen til Karsten Korsvig

Gratis medlemsblad for Socialdemokratiet. Ansvarshavende: Partisekretær Jan Juul Christensen. | **Redaktør:** Morten Bruun/Redaktionen.dk – mob@pbpronto.dk. | **Levering og adresseændring:** Kirsten Jensen, 72 30 08 46 eller kartotek@socialdemokratiet.dk. Bladet postomdeles til medlemmer, hvis partiforening er tilsluttet Socialdemokratiets centrale medlemskartotek. Til svagtseende: Ønskes bladet tilsendt som lyd-cd, så kontakt Kirsten Jensen, 72 30 08 46 eller kirsten@socialdemokratiet.dk. | **Indmeldelse:** Socialdemokratiet, Vester Voldgade 96, 1552 København V, 72 30 08 00, eller via socialdemokratiet.dk. | **Design og grafisk produktion:** OTW. Fotos gengivet i bladet tilhører Socialdemokratiet, medmindre andet er angivet. | **Forside:** Birgitte Belinda Sigersted, foto: Thomas Sjørup. | **Redaktionen:** Martin Justesen martin.justesen@ft.dk – Villads Andersen villads.andersen@ft.dk – Lissa Galle lissa@tunenet.dk – Matias Bredde matias@socialdemokratiet.dk. Journalister: Kristian Bang Larsen, Niels Nørgaard, begge Redaktionen.dk, og Diana Ebba Ø.B. Pedersen. Fotografer: Thomas Sjørup, Jan Sommer, Claus Bonnerup. | **Næste nummer udkommer 21. maj. Deadline for redaktionelt stof er 14. april.** Redaktionen påtager sig intet ansvar for materiale, som indsendes uopfordret. | **Annoncer:** kontakt redaktionen. | **ISSN:** 0906-4613. Titel: *Socialdemokraten*.

MIN FØRSTE VALGKAMP

AF KRISTIAN BANG LARSEN

FOTO: THOMAS SJØRUP

I Vordingborg er Birgitte Belinda Sigersted allerede i fuld gang med at føre valgkamp. Og landet over bliver der brug for, at rigtig mange partimedlemmer gør som hende. Uanset om du kan afsætte en time, en dag, en uge eller en hel valgkamp, er alle bidrag velkomne og vigtige

Efter mindre end seks måneder som medlem af Socialdemokratiet er Birgitte Belinda Sigersted allerede i fuld gang med at få Brian Bressendorff valgt til Folketinget.

Mindre end seks måneder efter at Birgitte Belinda Sigersted meldte sig ind i Socialdemokratiet, har hun med fuld kraft engageret sig i det politiske arbejde – og ikke mindst valgkampen. Og hun er ikke i tvivl om, hvad den handler om. Det er de svage i samfundet, hun brænder for. De ensomme ældre. Og børnene, der har det svært i skolen.

– Nu er jeg selv et »kommunebarn«, som man kalder os, der har været i plejefamilie. Og der er mange af os, der mangler at blive taget hånd om. Og jeg ved, at vores egen folketingskandidat Brian Bressendorff går ind for, at alle skal have lov til at blive hørt og hjulpet, siger Birgitte Belinda Sigersted.

Hun er 27 år og læser til socialrådgiver og oplever, at hun som nyt medlem af partiforeningen i Vordingborg er havnet på

den helt rette hylde. Og hun har allerede lagt masser af hjerte og energi i sin første valgkamp som aktiv socialdemokrat.

– Jeg har været i gang længe. Jeg har blandt andet været ude at banke på døre, og jeg har lagt et stort arbejde i at ordne foldere og i at promovere Brian på diverse sociale medier. Jeg har en ret stor følgeskare på både Instagram og Snapchat, så jeg kommer ret bredt ud og kender medierne, fortæller Birgitte Belinda Sigersted.

BIRTHE BERØRTE MIG

Hun er blandt de yngste i den lokale partiforening, men roser fællesskabet blandt medlemmerne.

– Vi er en gruppe, der mødes og har det sjovt, og som følger med i hinandens liv på Facebook. Vi driller hinanden og er der for hinanden. Og selv om jeg er en af de yng-

ste, så lytter de andre og tager hatten af, når jeg kommer med de gode ideer, siger hun.

Når valgkampen for alvor spidser til, bliver det især hendes opgave at udbrede kendskabet til Brian Bressendorff og hans budskaber.

– De sociale medier er vigtige, men jeg skal også arrangere kaffemøder, så folk kan møde ham. Jeg kommer meget rundt, banker på og taler med folk, fortæller Birgitte Belinda Sigersted.

Hun nyder at møde vælgerne – og især mødet med en ældre kvinde har gjort et stort indtryk.

– Birthe bor alene med sin kat – og i samme ejendom som mig. Hun er dårligt gående og har ikke haft mulighed for at besøge vores sociale cafe i Vordingborg. Men hun bankede på hos mig for at høre, hvad Brian står for. Og hun var så rørt over, at der endelig var en politiker, der tog hånd om folk som hende og ikke vil have, at ældre sidder helt alene. Hun følte sig hørt og respekteret i den samtale, vi havde, og det er vigtigt for mig. Det var en rigtig dejlig oplevelse, der berørte mig dybt, siger Birgitte Belinda Sigersted. 🌹

NU ER DET ALVOR

Mette Frederiksen: – De frivillige får ufattelig stor betydning for, om vi vinder valget. Det allervigtigste er, at man bruger sig selv og fortæller, hvorfor man selv er blevet socialdemokrat.

AF NIELS NØRGAARD · FOTO: CLAUD BONNERUP

Kilometertælleren i den store røde, socialdemokratiske valgbus har løbet stærkt, siden Mette Frederiksen for snart fire år siden blev formand for Socialdemokratiet og indledte en turné, der har bragt hende rundt i hele landet.

De seneste uger og måneder er der – som optakt til forårets valg – løbet ekstra

mange kilometer på tælleren. Og partiformanden har mødt endnu flere mennesker og hentet endnu flere indtryk fra det Danmark, hun gerne vil stå i spidsen for.

Men det er ikke kun sosu-ansatte, sygeplejersker, skolelærere og smede, hun har talt med på sin vej rundt i landet. Hun har også mødt partikammerater i massevis.

Og de – og alt det frivillige arbejde, de lægger i partiet – får i særdeleshed en helt afgørende betydning for, om Mette Frederiksen bliver Danmarks næste statsminister. Det understreger hun selv.

– Man må aldrig undervurdere, hvor ufattelig stor betydning de frivillige har. For alle os, der er direkte på valg, kan jo

VI HAR BRUG FOR DIN HJÆLP

Der er mange måder, du kan hjælpe med i valgkampen på. Der er behov for alt lige fra en til at brygge kaffe til en chauffør i plakاتبilen eller en roseuddeler til gadekampagnerne. Hvis du ikke allerede er blevet tilbudt en plads i kampagnen, kan du finde kontaktoplysninger på din lokale kampagneleder på www.socialdemokratiet.dk/frivillig.

Med din hjælp kan vi vinde valget.

– Det har altså betydning for valgresultatet, at vi stadig har så mange aktive i vores parti. Socialdemokratiet i Danmark er stadig et stort folkeligt parti, siger Mette Frederiksen.

ikke nå at lytte til og snakke med alle mennesker. Det bedste, vi kan gøre i valgkampen, er derfor, at man altid kan møde en aktiv socialdemokrat, som vælgerne kan snakke med, siger Mette Frederiksen.

MANGE GODE MINDER

Mette Frederiksen har været aktiv i politik siden midten af 1990'erne, men hun kan stadig godt huske, hvordan det var at føre valgkamp som menig partisoldat og DSU'er. Det var en tid fyldt med gode minder.

– Jeg husker valgkampene i 1994 og 1998 som ufatteligt sjove, spændende og en tid med masser af kammeratskab,

” **Det gode kammeratskab skal bare have fuld udblæsning under valgkampen, så vi kan holde humøret oppe hos hinanden**

men også med lidt for meget pizza og kaffe. Jeg sad nok også lidt for få timer på skolebænken i de dage, griner Mette Frederiksen.

– Det giver et godt kammeratskab at dele morgenbrød ud, lave kampagner og hænge plakater op til sent om aftenen. Det gode kammeratskab skal bare have fuld udblæsning under valgkampen, så vi kan holde humøret oppe hos hinanden – også hvis der er noget, som er svært undervejs, understreger hun.

DEN PERSONLIGE HISTORIE

Mette Frederiksen har ét godt råd til, hvordan de aktive partimedlemmer skal møde vælgerne.

– Det vigtigste råd, jeg kan give, er, at man ikke bare læser alle vores politiske oplæg og står og lirer dem af foran vælgerne. Det er selvfølgelig rigtig godt at kunne partiets politik. Men det allervigtigste er, at man bruger sig selv og fortæller, hvorfor man selv er blevet socialdemokrat.

– Hvad driver Johan på Fanø og Mathilde fra DSU i Aalborg? Mange er socialdemokrater, fordi de har set eller oplevet uretfærdighed. Eller også har de noget, som de brændende ønsker at få forandret i vores samfund. Det er de personlige historier og den kraft, som socialdemokrater skal ud med under valgkampen, siger Mette Frederiksen.

SKUB TIL SOFAVÆLGERNE

Engagerede lokale socialdemokrater er også helt uundværlige, når det gælder om at få sofavælgerne hen at stemme.

– I en tid, hvor der er faldende tillid til, om man kan stole på politikerne, er de aktive partimedlemmer guld værd. At der kommer en og fortæller, at det er vigtigt,

at du går ned og stemmer. »Sofavælgerne« skal ud af busken og ned at stemme denne gang, siger hun og pointerer, at personlige møder og dialog er helt centralt i en tid, hvor meget politik er envejskommunikation via tv-skærmen.

Mette Frederiksen fremhæver, at hun som partiformand også selv er dybt afhængig af, at aktive partimedlemmer hvisker hende i øret eller sender en mail og giver gode råd eller bare lige videreføremidler, hvad danskerne er optaget af.

– Jeg får hele tiden masser af gode råd. Tag en dag som i dag, hvor jeg har været i Aalborg, Gedsted, Aarhus, Odense og sluttede af i Herning. Jeg tager noget med mig hjem fra alle besøgene. Jeg bliver klogere hver dag.

ET STORT FOLKELIGT PARTI

Uden en stor, stærk og aktiv medlemskare er Socialdemokratiet et svagere parti. Og stærke rødder lokalt kan gøre en stor forskel i en valgkamp, betoner Mette Frederiksen.

Socialdemokratiet er stadig et stort folkeligt parti, fastslår hun og henviser til kommunalvalget i 2017, hvor socialdemokratiske ildsjæle lokalt hev den ene valgsejr og borgmesterpost efter den anden i hus.

– Vores partimedlemmer ligner de almindelige danskere. Vi har folk med både lange og korte uddannelser. Vi har også nogle, som slet ikke har en uddannelse, men hvor det er livet, som har lært dem det, de kan. Vi har partimedlemmer i byen og på landet. Der er altid nogen i vores parti, man som vælger kan spejle sig i. Den styrke skal vi bruge i den kommende valgkamp, siger hun. 🗳️

Valgkampsveteranerne Inger Henriksen fra Lemvig og Grete Andreassen fra Aabenraa er igen klar til at give den hele armen.

AF DIANA EBBA Ø. B. PEDERSEN

FOTO: THOMAS SJØRUP

Når Inger Henriksen fra Lemvig går tur med hunden, tager hun en stak S-pjecer med under armen.

– Jeg kan jo lige så godt få gjort lidt nytte, når jeg alligevel skal ud at gå en tur, siger den 73-årige vestjyde kækt.

Hun har været medlem af Socialdemokratiet i mere end 36 år og kan efterhånden skrive en del valgkampe på sit cv.

– Når man har været med i så mange år, så trækker det i en, når vi nærmer os et valg, siger Inger, der er tidligere fabriksarbejder og kasserer i Kvindeligt Arbejderforbund og har en stor del af sit netværk i Socialdemokratiet.

– Derfor ville det også være helt mærkeligt at undvære det fællesskab, vi har under et valg, siger Inger, der er aktiv i bestyrelsen i partiforeningen i Lemvig og blandt andet er med til at arrangere valg-møder og stemme dørklokker.

– Lars Løkke har gang i noget helt forkert. Han skal væk. Det er det, vi kæmper for, siger Inger.

FÅR ET KICK UD AF VALG

I Aabenraa ser Grete Andreassen også frem til hver eneste valgkamp. Den 79-årige tidligere socialpædagog, kvinderechtsforkæmper og kredssekretær i partiet får et kick ud af det, når der bliver trykket på valgknappen.

– Jeg husker en særlig episode i starten af 80'erne, hvor jeg skulle ringe til forsamlingshuset og booke det til et vælgermøde, lige så snart der blev udskrevet valg. Det lykkedes, og det var en sejr, at vi kom for de andre partiforeninger i byen, siger Grete og griner.

I år glæder hun sig til at give en hånd med, når der skal uddeles rundstykker og snakkes med folk på gågaden i Aabenraa.

– Jeg er slet ikke så aktiv i politik, som jeg har været. Men jeg er alligevel af den overbevisning, at man må gøre noget og hjælpe til. Det handler jo om at få Mette Frederiksen som statsminister. Hun kan gøre Danmark mere human, siger Grete Andreassen. 🌹

VELFÆRD FØ

Socialdemokratiet vil styrke

Ny ret til tidlig folkepension: Alle fortjener en værdig tilbagetrækning. Når man har bidraget til det danske samfund og betalt skat i mange år, så er det kun rimeligt, at samfundet giver noget tilbage. Men ikke alle har udsigt til gode år på pension med tid til børn, børnebørn og fritidsinteresser.

Socialdemokratiet vil finde en ny løsning for dem, der startede tidligst på arbejdsmarkedet. Og alle dem, der bliver slidt ned af at bygge Danmark op.

1.000 nye sygeplejersker: Mange steder i den offentlige sektor løber medarbejderne for stærkt. Ikke mindst på hospitalerne og lægehusene. Sygeplejersker fortæller, at de kigger ned i gulvet, når de går på gangene. De er bange for at

Ud med Løkke

Mette på banen

RST

det velfærdssamfund, der gør Danmark stærkt. Her er fem konkrete tiltag:

få øjenkontakt med patienterne, fordi de ikke har tid til at blive afbrudt.

Socialdemokratiet vil ansætte 1.000 nye sygeplejersker. Og vi vil lade pengene følge med, når opgaverne vokser i det offentlige. Der er brug for mere tid til omsorg.

Nærheden tilbage: Danmark er blevet for centraliseret de seneste 15 år. Hver tredje politistation er væk. Sygehuse i byer som Kalundborg, Nakskov, Haderslev og Fredericia er lukket. Det samme er erhvervsskolen i Maribo og læreruddannelsen i Haslev.

Regeringen lægger op til en sundhedsreform, der centraliserer endnu mere. De vil afskaffe regionerne og erstatte dem med bestyrelser, som skal udpeges af embedsmænd i København.

Socialdemokratiet foreslår at åbne nye nærhospitaller og indføre en tjenestepligt for nyuddannede læger, så alle får en læge tæt på. Vi vil flytte uddannelser ud i hele landet og oprette 20 nye nærpolitienheder.

Større frihed til de offentligt ansatte: De ansatte i det offentlige yder hver dag en stor og vigtig indsats. Uden dem ingen velfærd. Men noget er galt. Penge og tid forsvinder i papirarbejde og bureaukrati. Der bliver færre til at tage sig af mere. Det går ud over arbejdsglæden. Det går ud over borgerne.

Socialdemokratiet vil lede den offentlige sektor på en ny måde. Der skal være få og mere overordnede mål, så man lokalt selv kan tilrettelægge arbejdet og finde

de rigtige løsninger. De gevinster, der kommer af at løse en opgave klogere og billigere, skal blive i børnehaven, skolen eller plejehjemmet. Og så vil vi åbne for flerårige budgetter.

Stop besparelserne på uddannelse:

Socialdemokratiet vil investere i unge og uddannelse. I dag skal gymnasier, professionsskoler, universiteter og andre uddannelser spare to procent hvert år. Det giver færre undervisningstimer og undervisere. Første skridt imod et dygtigere Danmark er at annullere besparelserne. Næste skridt er at tage noget af det usunde pres af de unge. Derfor vil vi afskaffe uddannelsesloftet og nationale test i de mindste klasse.

Danmark skal være en grøn stormagt igen

Danmark skal være verdensførende på den grønne dagsorden. Det gælder ikke kun klimaet, men også vores natur og miljø. Omstillingen til et mere bæredygtigt og naturrigt samfund skal gå markant hurtigere, end den gør i dag.

Danmark skal være verdensførende på den grønne dagsorden. Det gælder ikke kun klimaet, men også vores natur og miljø. Omstillingen til et mere bæredygtigt og naturrigt samfund skal gå markant hurtigere, end den gør i dag.

Det siger de borgerlige partier, at de er enige i. Men deres politik fortæller en anden historie: Regeringens udspil til sidste års energiforlig var reelt et skatteudspil uden grøn effekt. Og i de første tre år under Lars Løkke Rasmussen blev den grønne omstilling direkte modarbejdet: Regeringen halverede pengene til energiforskning, obstruerede Togfonden, forsøgte at afllyse havvindmølleparker og skrottede klimamål.

Imens regeringen har nølet, har rigtig mange danskere selv taget fat. Det ligger ikke til os at vente på andre. Alle danskere, der tager den grønne omstilling alvorligt, fortjener en regering, som gør det samme.

Den største enkeltstående investering under en ny socialdemokratisk regering bliver i klimaet, miljøet og naturen.

Vi har en etisk og historisk forpligtelse til at finde løsninger på klodens største og mest presserende problem.

FORSLAG:

EN NY GLOBAL, GRØN FREMTIDSFOND:

Vi vil etablere en grøn fremtidsfond på 20 milliarder kroner. Fonden skal investere på markedsvilkår i grønne løsninger på globale klima- og miljøudfordringer, som klimakrisen og den voksende verdensbefolkning skaber.

FOSSILFRIT DANMARK I 2045:

Vi vil hæve barren for Danmarks klimaindsats og fremrykke den langsigtede ambition om et fossilfrit Danmark til 2045 – fem år tidligere end det nuværende mål.

En grønnere transportsektor og renere luft: Vi vil sikre mindst 500.000 grønne biler i 2030. Gennemføre den fulde elektrificering af jernbanestrækningerne som aftalt med Togfonden DK. Indføre et stop for salg af nye dieselmotorer i Danmark fra 2030 og sikre mere ren luft ved at understøtte flere elbusser og miljøvenlige brændeovne. Samtidig skal de eksisterende miljøzoner reguleres og strammes, og forureningen fra skibe skal mindskes.

Bedre kyst- og klimasikring: Vi vil oprette en national kystsikringsfond og ændre

NATUR-, MILJØ- OG KLIMA- FORANDRINGERNE TAGER TIL:

- verdenshavene stiger hurtigere end i 2.000 år?
- 2015, 2016, 2017 og 2018 er de varmeste år, der nogensinde er målt?
- op til 500.000 ton plastaffald fra EU ender i havet hvert år? Det svarer til 66.000 fyldte skraldevogne.
- bestanden af sanglærker herhjemme er halveret siden starten af 80'erne?
- hver tiende sommerfugl i Danmark er forsvundet siden 90'erne?
- flere end 3.000 danskere hvert år dør for tidligt på grund af luftforurening?

DANMARK ER FØR GÅET FORREST

- verdens første miljøminister var socialdemokraten Jens Kampmann, som blev udnævnt i 1971?
- halvdelen af Danmarks strøm i dag er grøn?
- den grønne sektor i Danmark kan skabe 95.000 nye job frem mod 2035?
- alene vindmølleindustrien eksporterede for 55 milliarder kroner i 2016?
- 70 procent af turisterne i Danmark kommer for at opleve vores natur?
- dansk landbrug sænkede udledningen af drivhusgasser med 20 procent fra 1990 til 2015?

finansieringsreglerne for klimasikringsprojekter, så det fremover igen bliver muligt for vandselskaberne at finansiere 100 procent af alle typer klimasikringsprojekter.

MERE VILD NATUR OG RENERE DRILLEKEND:

Vi vil sikre, at Danmark får 75.000 hektar urørt skov og 15 nye vilde naturparker. Vi vil styrke naturturisme og friluftsliv, og vi ønsker en bedre beskyttelse af vores sårbare natur. Vi skal også indføre et forbud mod sprøjtning i områder tæt på vores drikkevandsboringer og indføre en langt mere grundig overvågning af vores drikkevand.

MINDRE PLASTIKFORURENING:

Vi vil indføre pant på flere typer af plastikflasker og forhøje afgifterne på bæreposer af plastik og papir. Samtidig vil vi sikre, at butikker ikke må udlevere poser med hank gratis, og at der indføres ordninger for producenter af plastik, som gør det lettere at genanvende plastik.

MINDRE SKADELIG KEMI I HVERDAGEN:

Vi vil arbejde for en mere ambitiøs EU-regulering af kemiområdet, og vi ønsker at få indført flere EU-forbud mod skadelige stoffer. Sikre, at danskerne får mere og bedre information om skadelige stoffer særligt i forbrugerprodukter og produkter til børn og unge.

ENDNU MERE ØKOLOGI:

Vi vil gøre økologi til et lettere og mere tilgængeligt tilvalg for danskerne og skabe bedre vilkår for danske økologer. Økologien skal styrkes, fordi det er bedre for miljøet, sikrer højere dyrevelfærd og bidrager til en sundere måltidssammensætning.

UNBRAKONØGLEN FRA ØSTERBRO

AF KRISTIAN BANG LARSEN · FOTO: THOMAS SJØRUP

Der er dem, der tænker med hjertet, og dem, der tænker med pengepungen. Sådan ser Henrik Lyngenbo det, og som socialdemokrat er han på hjerteholdet.

– Den holder stadig, den med at de bredeste skuldre skal bære den tungeste byrde. Derfor hører jeg hjemme i Socialdemokratiet. Jeg kan ikke se mig selv andre steder, fortæller han.

Derfor synes den 60-årige elevatormontør også, at det kommende folketingsvalg er vigtigt for Danmark. For uligheden vokser, og solidariteten skrumpes.

– Vi skal passe mere på de svage i samfundet. Der bliver flere fattige, det har kontanthjælpsloftet sørget for. Det er vigtigt, at vi får et mere lige samfund igen.

Henrik Lyngenbo har altid stemt socialdemokratiske, men meldte sig først ind i 2014. Det skete på Kulturnatten under et besøg i Folketinget.

– Jeg var lige gået ud af noget bestyrelsesarbejde i min motorcykelklub, og så meldte jeg mig ind. Der var jo valg i 2015, og jeg tænkte, at de kunne bruge et par ekstra hænder.

ER I MASKINRUMMET

I dag er han bestyrelsesmedlem i 1. kreds på Østerbro og arbejder i – »maskinrummet«.

– Man kan sige, at jeg er unbrakonøglen, der samler de praktiske ting. Jeg bestiller kampagnematerialer, henter og bringer, tager køkkentjansen og meget andet.

Han holder især meget af at være på gadekampagne og gå dør til dør. Det er her – i det direkte møde – stemmerne vindes over en god snak.

– Første gang man deler flyers ud, kan man godt være lidt nervøs og tænke: »Bare de nu ikke spørger om for meget«. Men vi bliver godt klædt på med den info, vi får fra partiet. Der er mange, der måske kun læser overskrifter i BT eller Ekstra Bladet, og der kan jeg jo forklare, hvorfor vi gør, som vi gør. Det kan også være ret morsomt i motorcykelklubben, hvor der er en del fra Dansk Folkeparti. Der får vi en god snak. Som jeg siger til dem, er de jo socialdemokrater, der er blevet lidt forskrækkede. »Kom I bare tilbage igen«, siger jeg. 🍷

HVIS JEG VAR (BØRNE)NES) STATSMINISTER:

Pandekager og marmelade til de fattige

Socialdemokratiet vil bekæmpe den sociale ulighed – og Mette Frederiksen vil være børnenes statsminister. Men hvilke ønsker har de yngste egentlig selv til den forhåbentlig kommende regeringsleder. Vi har mødt syv små eksperter.

AF DIANA EBBA Ø.B. PEDERSEN · FOTO: THOMAS SJØRUP

Kampen mod ulighed har været en del af Socialdemokratiets DNA, siden partiet blev stiftet for næsten 150 år siden.

Og det bliver der bestemt ikke ændret på, hvis Socialdemokratiet vinder valget.

– Tværtimod. Med en pakke på 18 forslag vil partiet råde bod på den manglende fokus på det sociale område. Og det er hos børnene og de unge, den helt store indsats skal lægges. Her ønsker Socialdemokratiet blandt andet, at der i langt højere grad skal lyttes til forældre og pædagoger, hvis et barn har brug for skoleudsættelse og et ekstra år i børnehaven. Her handler det om at give alle børn en god og fair start på skolelivet. Et andet forslag lyder på, at

der skal langt hurtigere hjælp til de børn, der bliver omsorgssvigtet, så de kan få et nyt hjem at vokse op i. Med andre ord vil Socialdemokratiet skabe et samfund, hvor flere børn og unge får muligheden for at forme deres eget liv. Men det kræver hjælp fra et stærkt velfærdssamfund. Og det er det samfund, Mette Frederiksen vil styrke, når hun nu går til valg som børnenes statsminister. Vi har bedt syv små eksperter fortælle, hvad de ville gøre, hvis de var (børnenes) statsminister. 🌹

ISABELLA, 6 ÅR:

IS TIL MORGENMAD

Alle børn skal have lov til at spise is til morgenmad. Og alle de børn, som ikke har det godt, skulle have medicin.

Har du et godt råd til Mette?

Hun kunne jo lave et løb og samle penge ind til dem, som arbejder og har det skidt.

LUNA, 6 ÅR:

HJÆLP DE HJEMLØSE

Jeg synes, vi skal give julegaver til de børn, der ikke får nogle. Jeg har set en ægte hjemløs. Han sad på en bænk og rystede. Jeg havde ondt af ham. Sådan nogen som ham skal vi hjælpe og give nogle penge.

Har du et godt råd til Mette?

Hun skal sende alle tyve i fængsel. Og så skal hun huske at tisse af, gå i bad og spise fredags-slik. Og så skal hun give alle de fattige deres penge tilbage, så de kan købe pasta carbonara, frokost, pandekager og marmelade.

AYDA, 7 ÅR:

TRØST OG KRAM

Der er ingen, der skal smide skrald i naturen. Og så skal alle fattige kunne købe mad og huse, de kunne bo i. Og ingen måtte ryge.

Har du et godt råd til Mette?

Hvis hun kommer forbi et barn, der er ked af det, skal hun trøste det, give det et kram og lytte til, hvad det siger. Hun skal være god mod børn og sige, at man ikke skal slå hinanden.

F

Æ

L

L

E

S

S

K

A

B

E

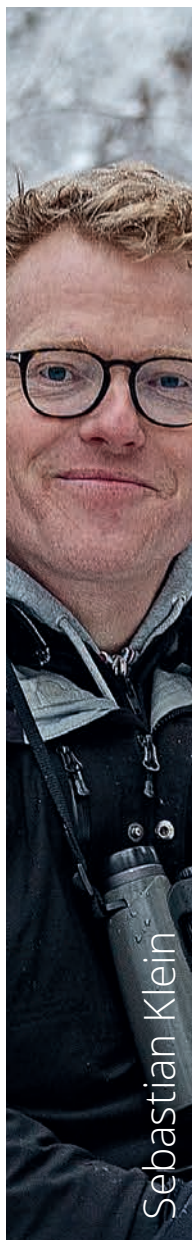
R

4

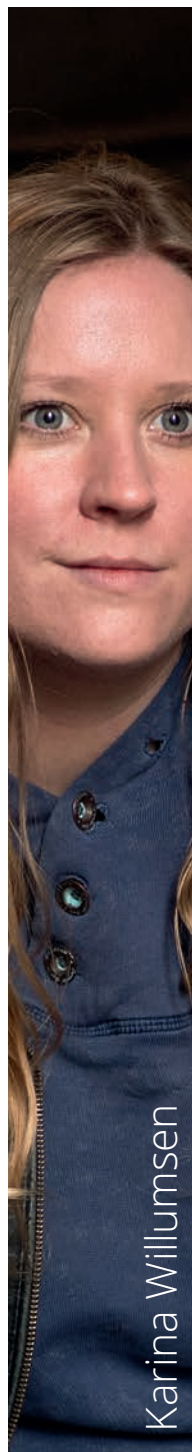
Carl Emil

6

Sebastian Klein

8

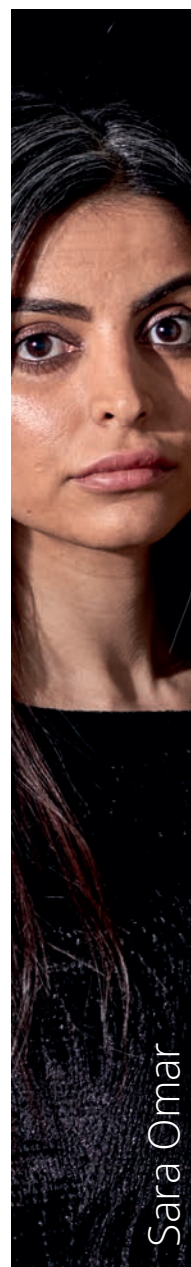
Karina Willumsen

10

Jussi Adler-Olsen

12

Sara Omar

14

Lars Lilholt

Tror ikk' på løse ender
Lykke på lykkepiller
Tror på et liv før døden
Og har du tiltro til mig
Så tro på tvivlen i mig
Tro på, der' liv før døden

(fra »Liv før Døden« af Carl Emil)

»MAN MÆRKER VEL FØRST, HVAD FÆLLESSKAB BETYDER, NÅR MAN ER RIGTIGT ALENE. NÅR ENSOMHEDEN RAMMER, ELLER MAN OPLEVER MODGANG, SÅ FINDER MAN UD AF, HVOR VIGTIGE VENNER OG ANDRE NÆRE RELATIONER ER«

Den 28-årige sanger og komponist Carl Emil tror på et liv før døden. Og han drømmer om, at han med sine sange kan bringe folk sammen og indgyde håb. I denne særlige udgave af *Socialdemokraten* giver vi ordet til ham og fem andre stemmer, der taler om fællesskabets ansvar.

FÆLLES- SKABETS FORSANGER

I en verden, hvor unge i alt for høj grad lever med ensomhed, angst og depressioner, drømmer Carl Emil om, at han med sine sange kan indgyde håb og bringe folk sammen.

Der er dem, der tror på et liv efter døden. Men så er der også dem, der tror på det modsatte. Og en enkelt, der ligefrem skriver sange om det. Sange, som han stiller sig op på en scene og synger og får publikum til at falde i på omkvædet »Tror ikk' på løse ender, lykke på lykkepiller, tror på et liv før døden ...«. Når dét sker – når publikum skaber det fællesskab – er Carl Emil Petersen glad. Eller »allergladest«, som han siger. I dét øjeblik fornemmer han for alvor, hvad det er, der driver ham.

– Jeg kan sidde derhjemme og skrive en sang, og hvis den bliver god nok, kan jeg tage den med ud og spille. Og den største glæde ved mit arbejde – den største belønning – er at se sådan en gruppe tilskuere stå der og

være fælles om noget. Og så er det ligegyldigt, om det er 50 eller 10.000 mennesker, siger den 28-årige sanger og komponist.

»DER ER IKKE MANGE LIV, DER KAN LEVE OP TIL DET GLANSBILLEDE, DE SOCIALE MEDIER TEGNER«

Der er bekymringer nok

Som kunstner kender vi ham som Carl Emil. Først som forsanger i bandet Ulige Numre. Nu som solisten, der ikke alene har dedikeret hele sit liv til

at skrive sange, men også forholder sig til den verden, han er en del af. En verden, hvor der – som han udtrykker det – »er nok at bekymre sig over«. – Når vi åbner for nyhederne, bliver vi konstant præsenteret for en masse skrækelige scenarier som for eksempel klimaet og uligheden. Og så er det jo helt vildt, at huspriserne her i København er blevet så høje, at sygeplejersken og politimanden tvinges ud af byen. Bare for at nævne et par eksempler, siger Carl Emil. De bekymringer vil han gerne svare igen på. Og han drømmer om, at han med sin musik kan gøre en forskel og indgyde håb. Ikke mindst hos »de unge«, som han udtrykker det uden at lyde som en gammel mand. – Vi lever i en meget individualiseret

Carl Emil Petersen er født 1990 i København.

Forsanger og komponist i Ulige Numre, som eksisterede fra 2010 til 2017.

Udgav som solist albummet »Natradio« sidste år – og er på vej med en ny plade.

– Alt for mange unge er ensomme i dag. Og den ensomhed skabes af, at forventningerne ikke står mål med virkeligheden, siger Carl Emil, som drømmer om, at han med sine sange kan skabe håb for de unge.

tid, hvor vi har profiler og identiteter på de sociale medier og måles på antallet af venner. Her viser vi, hvordan vi gerne vil være. Men vi viser ikke, hvordan realiteterne er i yrieligheden. Der er ingen – eller stort set ingen – der lægger billeder op og fortæller om angst og ensomhed, siger Carl Emil og fortsætter:

– Der er ikke mange liv, der kan leve op til det glansbillede, de sociale medier tegner. Det er de stærkeste, der overlever, så der er pres på.

Tidløshed og romantik

Det er den virkelighed, han gerne vil udfordre som kunstner ved at bruge sine sange som løftestang for håbet.

– Fælles for mine sange er nok noget tidløshed, nogle holdninger, noget

romantik, en masse kærlighed og en masse fællesskab. Og så skriver jeg dem fra mit perspektiv. Jeg er selv skilsmissebarn, jeg har gået på Københavns næstfattigste folkeskole, og jeg var selv en outsider som lille. Musikken blev min vej ud. Det var den, der gav mig selvtillid og gav mig en plads. Det var gennem musikken, jeg fandt mit eget sted at stå. Og hvis jeg nu i min kunst kan kommentere på problematikker og prøve at sætte en stemning for de udfordringer, de unge har, så er det et mål, der er nået for mig. Og uden at lyde naiv bilder jeg mig ind, at jeg kan være med til at skabe håb ved at bringe folk sammen. *Har du selv oplevet det?*

– Ja, i høj grad. Tag eksempelvis en mand som Bruce Springsteen, der er

den største af dem alle. Både som stemme og som sangskriver, men også som agitator og fortolker af en tid. Eller Kim Larsen. Da han døde, så vi, hvor meget han havde betydet for os. De to har begge formået at samle folk, og det har givet deres musik ekstra kraft – og mit helt ydmyge mål er også, at jeg kan blive ved med at skrive sange, som kan samle folk og få et liv uden for radioen.

Hvad lægger du egentlig i ordet »fællesskab«?

– Det er faktisk et godt spørgsmål. Man mærker vel først, hvad det betyder, når man er rigtigt alene. Når ensomheden rammer, eller man oplever modgang, så finder man ud af, hvor vigtige venner og andre nære relationer er.

Naturen har det svært. For den har ingen nytte for os. Men vi er nødt til at indse, at biodiversitet er lige så vigtigt som klimaet, lyder budskabet fra Sebastian Klein.

DER MANGLER LORT & DØDE DYR

Vi står over for to gigantiske kriser: en klimakrise og en biodiversitetskriser. Den sidste kan vi løse, men det kræver plads, afføring og ådsler, fortæller naturelskeren Sebastian Klein.

Det har været en våd vinter, men denne morgen har moder natur slået sig løs. Kongelunden på Amager er dækket af nyfalden sne, og i det monokrome landskab af hvid sne og sort træ er det kun Sebastian Kleins rødmossede ansigt, der lyser op. – Det er her, jeg er vokset op. Om vinteren tog jeg herud for at se på fugle. Der var en række kendte overvintringspladser for ugler, skovhornslugler og perleugler, som er sjældne i Danmark, fortæller han, mens vi trasker ad en sti gennem den lille skov. Sebastian Klein er med egne ord born and raised på Amager, og Kongelunden og Amager Fælled var så langt, HT-kortet rakte, når han som naturinteresseret knægt ville på fuglejagt.

Død giver liv

I dag er han især kendt som dansk børne-tv's store naturformidler, men der er alvor bag den begejstrede fremtoning. – Lige nu befinder vi os midt i to gigantkriser: en klimakrise og en biodiversitetskrise. Klimakrisen bliver det store samtaleemne i valgkampen, men jeg ville ønske, at det var biodiversitetskrisen, der fik fokus. Den handler om naturens tilbagegang, og at arterne forsvinder, og her ved vi, præcis hvad vi skal gøre. Helt modsat klimakrisen, siger han.

– Vi vil jo gerne indrette naturen. Som vi også har gjort her. Vi har lavet en lang fin vej igennem og indimellem hugget lidt ned. I virkeligheden skulle vi bare lade lortet være, siger Sebastian Klein og afbryder sig selv.

– Der er en stor flagspætte, der kalder dér. Og der er en musvåge. Så finder han tråden igen og fortæller, at der mangler lort og døde dyr. Det er det, der giver næring til naturen. Den lever og vokser i ådsler og afføring.

Men de køer, grise og heste, der plejede at gå og skide på markerne, står nu i staldene. Og ser vi en hjort, der ligger og dør i en skov, så ringer vi til Falck. Men det er vigtigt, at den hjort dør i skoven, for det skaber liv, siger Sebastian Klein og sætter sig på hug. Vi har trådt i en hestepære. – Her hvor hestelorten ligger, vil der sive næring ned, og det vil fordoble mængden af dyr og plantearter i forhold til der, hvor der ingen lort er. Hvis der også lå en død mus, ville det være helt fantastisk.

»DET FØRSTE SKRIDT ER BEVIDSTHEDEN. DET ER OGSÅ DEN, DER GØR DET LETTERE FOR DE FOLKEVALGTE AT TRÆFFE DE UPOPULÆRE BESLUTNINGER«

Brug for firstmovers

Det er naturen, der ligger Sebastian Klein på sinde, og den har det svært, for den har ingen nytte for os. Anderledes er det med klimaet: Ødelægger vi det, er det vores egen røv, som han formulerer det. Men selvfølgelig bekymrer han sig også over klimakrisen. Her har han bare ingen svar. – Vi ved ikke, hvad vi skal gøre. Og de ting, vi måske ved, vil gøre det ad helvede til besværligt, siger han. For det er svært, måske umuligt, at få et verdenssamfund bygget på vækst og med et stadig voksende befolkningstal til at forbruge meget mindre. To ting ved han dog: At nogen skal gå forrest, og at krisen kun kan løses gennem internationalt samarbejde. – Der skal jo være nogle firstmovers. Jeg synes også, at hellige veganere er irriterende at høre på. Men det har jo rykket ved noget, for nu taler vi alle sammen om kødfrie dage.

Også hjemme hos dig?

– Ja, men det gør alle familier jo. Jeg skal ikke gøre mig hellig. Jeg kører i bil, flyver, spiser kød. Men det første skridt er bevidstheden. Det er også den, der gør det lettere for de folkevalgte at træffe de upopulære beslutninger, siger Sebastian Klein og lyder for første gang optimistisk. – Vi kan jo fikse ting. For 30 år siden talte vi om ozonlaget, der blev nedbrudt, og nu er vi meget tæt på at have løst problemet. Det er jo fantastisk. Men det kunne kun lade sig gøre ved hjælp af internationalt samarbejde. Det samme gælder klimaet og biodiversiteten. Derfor er den isolationspolitik, vi ser nogle steder, med Brexit og med Trump, farlig. Lige så snart vi går ud af samarbejder og forlader konventioner, som vi jo også taler om i Danmark, bliver det farligt for vores fremtid.

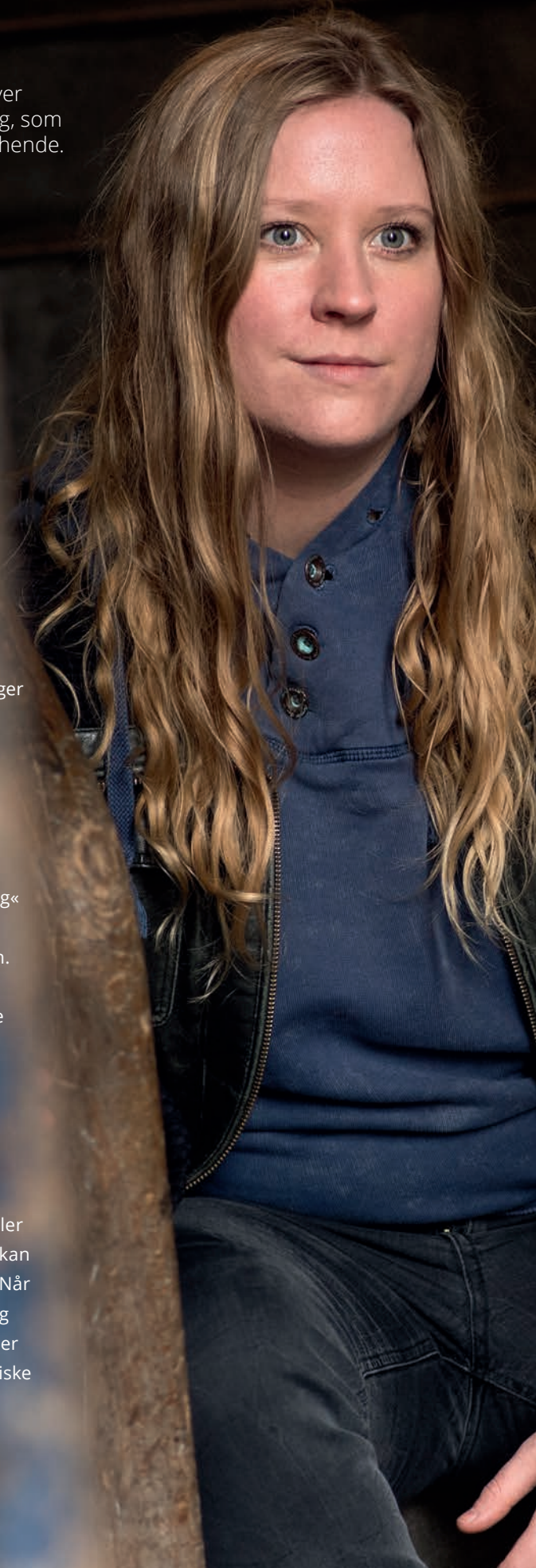
Når protestsangeren Karina Willumsen bliver frustreret over samfundsudviklingen, hjælper det at skrive en satirisk sang, som får hendes kampefæller til at synge og grine sammen med hende. – Det giver os nye kræfter, siger hun.

**JEG ANKLAGER AMOR
OG HANS BERYGTEDE PIL
JEG ANKLAGER OLE FOR
HANS CHARMERENDE
OLE BIRK OLE-SMIL
JEG HAR BRUG FOR EN
WINGMAN – MÅSKE
SIMON EMIL? FOR AT
FÅ FINGRE I OLE OG OLES
NYE MINISTERAUTOBIL**

Nogle linjer fra den berømte satiriske kærlighedssang »Jeg anklager Amor«, som protestsangeren Karina Willumsen skrev til Ole Birk Olesen i 2016, da han var nybagt transportminister.

– Jeg var provokeret af, at vi fik en minister, som nogle år før i et blogindlæg havde anklaget kvinder for grundlæggende at være uden moral og ære, siger hun. Det er ikke første gang, Karina Willumsen på satirisk vis erklærer sin kærlighed til et medlem af Liberal Alliance. Hun har også skrevet sangen »Min genetik og mig« til Joachim B. Olsen, efter at han udtalte, at det ligger i kvinders genetik, at de er bedre end mænd til at gå hjem og passe børn. *Hvad er det med dig og liberale mænd?*

– Når jeg fokuserer på dem, er det ikke, fordi jeg ønsker at hænge nogen ud. Det er for at gøre opmærksom på det verdensbillede, deres synspunkter er udtryk for. Det er så langt fra mit eget, at jeg ikke ved, hvad vi skal gøre andet end at grine ad det, mens vi kæmper imod det, siger Karina Willumsen. Hun har al mulig respekt for de debattører, der tager tønnen med at diskutere i medierne og finde de gode argumenter frem. – Men jeg har ikke selv lyst til at diskutere Ole Birk Olesens anklager mod kvinder eller kontanthjælpsloftet. Det er så forkert og forfærdeligt, at jeg kun kan lave sjov med det. Der har satiren en særlig kraft i sig, synes jeg. Når nogen siger noget rigtigt fornærmende, kan det at grine ad det og synge sammen om det give luft og energi og nye kræfter. Og det er nødvendigt, hvis vi skal stoppe det tilbagetog, som det humanistiske menneskesyn er på i hele verden.

Det første store hit

Karina Willumsens karriere som guitarist, satiriker og sanger begyndte tidligt. Nærmere bestemt da hun var otte år og i fritidsklubben i Odsherred havde lært sine fire første guitarakkorder. En pædagog gik rundt med en kop med et billede af en mand, der lå ødelagt af druk med sprutflasker og papir omkring sig. Hen over ham stod: »Han er offentligt ansat«. Pædagogen fortalte, at en offentligt ansat arbejder for kommunen. Det måtte være barsk, tænkte Karina Willumsen og skrev sin første sang. En af linjerne lød: »Han sidder ved sit bord med øl og brændevin / for han er jo et svin, men det er jo / fordi han er offentligt ansat, ja, han er offentligt ansat«. Den blev et stort hit i fritidsklubben. Pædagogerne kunne se potentialet i hende og øvede gerne guitar-spil med hende. Sit næste store hit fik hun, da hun var 14 og skrev en sang om den skandaleramte Farum-borgmester Peter Brixtofte. – Men selv om jeg spillede og skrev sange hele tiden, faldt det mig ikke ind, at jeg kunne blive musiker. Det blev bare ikke set på som en mulighed der, hvor jeg kommer fra, siger Karina Willumsen.

»JEG HAR SVÆRT VED AT LAVE SATIRE OM FOLK, DER PRØVER AT VÆRE ORDENTLIGE MENNESKER. DERFOR HAR JEG IKKE SKREVET SANGE OM POLITIKERE FRA MIN EGEN FLØJ«

Et værdigt arbejdsliv

I stedet flyttede hun til København, læste på RUC og begyndte at interessere sig for politik. – Selvfølgelig har det betydet meget for mit ståsted, at min mor er sosu-assistent og min far lastbilchauffør. Med den baggrund kunne jeg ikke ende andre steder end på venstrefløj. Det ligger dybt i mig, at alle har ret til et værdigt arbejdsliv og gode arbejdsforhold, ikke mindst de allermest hårdtarbejdende. Nogen, der kendte til hendes sangskrivertalent, satte hende i forbindelse med det socialistiske forlag Demos, og siden har hun været en del af slænget omkring det. Her udgav hun i 2015 den flygtningepolitiske single »Bryd det ned – byg det op« – som den første musikudgivelse i 38 år på forlaget, der tidligere har haft Røde Mor og Jomfru Ane Band i stald. Det er også Demos, der sidste år udgav hendes debutalbum, »Sociale Rekvisitter«. Hun bryder sig ikke

om at tale om et decideret gennembrud, selv om hun godt ved, at hun i dag er mere kendt end for et år siden. – Der var engang en, der sagde, at jeg pludselig var dukket op på musikscenen. Men det er jeg jo ikke. Jeg har spillet i 21 år og stået på alle mulige scener. Jeg oplever det som dejligt at synge og spille, og hvis andre også synes, det er fedt, så er det fantastisk. Men jeg dukker ikke op eller ind eller bryder igennem.

Savner mere satire

Stjernedyrkelse er hende i det hele taget meget imod. – Som færdiguddannet var jeg til et foredrag med en karriererådgiver, der sagde: »Det er vigtigt, at I finder det, der gør jer unikke«. En af mine venner svarede: »Hvad hvis man bare gerne vil have et godt arbejde og være helt almindelig?« Det var en god pointe. Der skal være plads til underlighed og til at

skeje ud, men også til at være almindelig på almindelige måder. Jeg ser det især i min generation, at folk får præstationsangst over, om de nu er særlige nok. Foruden at være protestsanger og ekstern lektor på RUC bruger

hun meget tid på græsrodsarbejde i blandt andet Kvindehuset og i Bøssehuset på Christiania. Det er essentielt for hende – som i øvrigt drømmer om en venstrefløj med mange flere store visioner og nye ideer til, hvordan vi får has på den voksende økonomiske ulighed, som gør hende så vred. – I det hele taget er der nok at lave om på og skabe satire over. Så meget, at jeg godt kunne bruge meget mere konkurrence på området, siger hun. Lige nu er hun dog optaget af en helt anden drøm. Donald Trump skal væltes. – Det er et af mine vigtigste nytårsforsætter. Jeg tænkte, det var nemmere, end at jeg skulle til at prøve at tabe mig ti kilo. Men jeg kan ikke gøre det alene. Det skal være et kollektivistisk projekt, så jeg håber, at mange vil byde ind med ideer til, hvordan vi fører det ud i livet.

VI ER HAVNET I ET TOSSESAMFUND

Med Anders Fogh og hans regering blev vi vænnet til, at vi selv er vores egen lykkes smed, lyder det fra en af Danmarks mest kendte forfattere – som i sin seneste roman går til angreb på den liberalistiske ånd.

Man behøver ikke at være længe sammen med Jussi Adler-Olsen for at opdage, at han ikke kan døje de forandringer, der er sket herhjemme de seneste femten år. Eller mere præcis de forandringer, der tog fart 27. november 2001. Den dag, hvor Venstres Anders Fogh Rasmussen blev statsminister. Jussi Adler-Olsens seneste krimi, »Selfies« (udkom i 2016, red.), kan ses som et billede på det samfund, der kom ud af det systemskifte dengang. Det siger han selv om romanen, der har tre unge, smukke og selvoptagne kvinder – Denise, Jazmine og Michelle – i centrum. De snylter på systemet og udnytter alle muligheder for at rage hurtige kontanter til sig. Samt deres fælles sagsbehandler, den triste Anneli, som en dag brænder sammen på grund af håbløsheden i sit arbejde og beslutter at udrydde sine egoistiske plageånder én for én. – Med Anders Fogh og hans regering blev vi vænnet til, at vi selv er vores egen lykkes smed. Det er den liberalistiske ånd, som også har grebet disse unge

kvinder, der ikke ejer medfølelse, siger Jussi Adler-Olsen og tilføjer, at tingene fungerede bedre i Poul Nyrup Rasmussens tid: – Dengang var systemet i bund og grund omsorgsfuldt og empatisk. Ord, der virker sært gammeldags i dag. Og jeg tør slet ikke bruge ord som loyalitet eller solidaritet længere, fordi jeg ved, at det får folk til at studse. Jussi Adler-Olsen er især vred over, at amterne blev nedlagt under Anders Fogh Rasmussens regering – og over de ændringer i den offentlige sektor, som det medførte. – Desuden blev den tidligere konsensus mellem partierne afløst af en mere fjendtlig tone, som har forplantet sig til de offentlige systemer. Og samtidig styres vi af en populisme, hvor man træffer hovedløse beslutninger som udflytninger af styrelser og institutioner bare for at kapre vælgerne. Jeg oplever lidt, at vi er havnet i et tossesamfund, siger Jussi Adler-Olsen. *Hvor har du hentet inspirationen til »Selfies«?* – Det var en jurist fra socialvæsenet i Københavns Kommune, som fortalte

mig om den her store gruppe unge kvinder, der ikke er til at vriste fri af kontanthjælpen og fungerer som en bombe under systemet. De siger, at de vil have et job, men gider ingenting. Jeg har det dokumenteret med e-mails fra folk i systemet. Én nævner for eksempel en ung kvinde, der efter flere års tiggeri fik læreplads hos en frisør. Hun var der én dag, så droppede hun det igen, fordi hun skulle feje, mens de andre holdt frokost, og hun ikke gad høre på kundernes problemer. Tidligere kunne sagsbehandlerne skønne, at en som hende nok ikke har så stort et behov for hjælp som andre, men det kan de ikke mere. I dag er de tvunget til at opføre sig som robotter, svarer forfatteren og pointerer gentagne gange, at krimien ikke er et angreb på alle unge kvinder mellem 25 og 35 på kontanthjælp. – Har folk oprigtigt brug for hjælp, skal de have det. Det er et fint træk ved vores system. Bogen er mere et angreb på dem, som føler, at de har ret til at kræve, men at systemet ikke kan kræve

Jussi Adler-Olsen
født 2. august 1950
i København.

Har siden 1997 udgivet ti romaner, syv af dem indgår i den verdensberømte og filmatiserede krimithrillerserie om Afdeling Q.

eksempel den jævne socialrådgiver og lærerne.

Er de unge i dag generelt mere fortabte end tidligere?

– Nej. En anden og større tendens i ungdomskulturen er alle dem, der overanstrenger sig for at honorere de sindssyge adgangskrav til

»JEG TØR SLET IKKE BRUGE ORD SOM LOYALITET ELLER SOLIDARITET LÆNGERE, FORDI JEG VED, AT DET FÅR FOLK TIL AT STUDSE«

uddannelsesanstalterne, og som har et stort ønske om en god karriere blinkende foran sig i neon.

Hvad ville du gøre, hvis du blev statsminister i morgen?

– Så ville jeg samle folk fra alle mulige partier, som har arbejdet ærligt og kontant. Og hvis jeg havde magt til at forlange noget, skulle det være, at de gik efter konsensus. Ikke kompromiser, det er dårligt statsmandskab. De skulle gå efter en tredje vej, hvor man får noget endnu ikke tænkt med fra begge ringhjørner. Jeg ville også kræve, at man altid skulle analysere, hvor man er på vej hen, ud fra en evaluering af, hvad der tidligere er sket. At man for eksempel undersøger grundigt, hvad der skete, da amterne forsvandt, nu da man er på vej til også at nedlægge regionerne.

noget af dem. Og så er det et angreb på hele den tendens, som kendetegner vores samfund, hvor alle fra høj til lav går efter de hurtige fix. – Vi fravælger det seriøse og eftertænksomme, fordi det er kedeligt, og fordi vi foretrækker at blive underholdt. Mine tre unge hovedpersoner har fået at vide fra starten af, hvor smukke og uimodståeligt enestående de er, og de tror, de kan blive til noget uden at uddanne sig. Den tro bliver de bekræftet i ved at se

realityprogrammer på blandt andet TV3. Her spejler de sig i tåbelige rollemodeller, hvor udseende betyder alt.

Hvordan skulle man ændre disse unge kvinders livsbane?

– Man skal nægte at imødekomme alle deres krav. Men det kræver en omlægning af systemet tilbage til noget, vi havde tidligere. Virkeligheden mangler tit på Christiansborg. Jeg kan varmt anbefale i højere grad at inddrage dem, som skal føre lovene ud i praksis, for

A close-up portrait of Sara Omar, a woman with long, straight, dark hair, looking directly at the camera with a serious expression. She is wearing a dark, textured top. The background is dark and out of focus.

JEG KÆMPE FOR DE TAVSE PIGER, KVINDER OG BØRN

Sara Omar tilhører ingen politiske partier og vil ikke bruges som politisk propaganda.
Hun kritiserer kvindesynet og de patriarkalske og formynderiske holdninger i et
mandsdomineret samfund, hvor mænd misbruger religionen til at undertrykke kvinden.

I »Dødevaskeren« giver den kurdiskfødte romandebutant Sara Omar et unikt indblik i den del af den muslimske kultur, der undertrykker kvinder og udøver social kontrol – både herhjemme og i Mellemøsten.

– Jeg har valgt at overleve for at kunne skrive »Dødevaskeren«, siger Sara Omar og kigger op, før hun fortsætter: – Jeg risikerer gerne alt, fordi jeg kæmper for menneskerettigheder, kæmper for kvinder og børn. Da jeg selv var i mørket, ville jeg have ønsket, der var nogen, der havde taget kvindekampen for mig.

– Men det var der ikke. Jeg måtte og må selv tage den. Og jeg stiller mig gerne i front, hvis det kan inspirere andre til at gå med. I november 2017 debuterede Sara Omar med romanen »Dødevaskeren«, hvor hun tager kampen op med en kvindeundertrykkende kultur, som hun selv er brudt fri af. Konsekvensen er, at hun i dag »lever et liv i tæt dialog med politiet«, som det formuleres. – Vi skal ikke negligere rødstrømpebevægelsen og Matilde Bajer, for det er delvis på grund af dem, at vi kvinder kan stemme i dag. Det er jo på grund af dem, at jeg kan sidde her og ytre mig, fordi den kamp har været der. Men den kamp har ikke været der for kvinder med min baggrund, siger Sara Omar. I »Dødevaskeren« beskriver den danskkurdiske forfatter de æresdrab, den sociale kontrol, incesten, kvindeundertrykkelsen og volden, der hersker i visse muslimske kredse både i udlandet og her i Danmark. – Og det er dér, vi skal tage fat. For vi er et fællesskab. Vi bor i Danmark. Vi har de samme rettigheder, og vi tror på ytringsfrihed. Men det har vi så kun til en vis grad. Jeg er jo et levende bevis på det. Men jeg ytrer mig. Jeg gør det på trods, fordi det er den eneste rigtige måde at gøre det på, siger Sara Omar.

Kvinden er et redskab

Som 15-årig kom den i dag 31-årige Sara Omar til Danmark efter et liv på flugt fra krig og undertrykkelse i først Kurdistan i Irak, senere i Mellemøsten. Som barn har hun set sine naboer blive hængt, set folk blive halshugget, og hun har sultet. Derudover har hun gennemlevet en barndom, en ungdom og et voksenliv i

en kvindeundertrykkende kultur i en sådan grad, at det adskillige gange har været ved at koste hende livet.

– Jeg kommer fra en kultur, hvor en kvinde skal spørge om lov, når hun går ud, hvor en kvinde skal stå til rådighed, når manden vil det, hvor kvinden ikke bliver lyttet til, men blot er et redskab. Og det finder hun sig i, for det er sådan, det er. Men jeg kunne ikke være en del af det mere, fortæller forfatteren og fortsætter:

– Du bliver jo påført smerte, når du åbner din mund som kvinde i den kultur og siger: »Det er ikke i orden. Det vil jeg ikke finde mig i. Jeg er lige så meget et menneske, som du er. Der er ingen love og regler i denne verden, der giver dig lov til at behandle mig dårligt, bare fordi du er en mand«, forklarer forfatteren.

Vi skal deles om magten

Sara Omar har læst statskundskab siden 2013 og har i offentligheden sagt meget lidt om sin egen historie. Hun har dog nævnt, at hendes roman er inspireret af den virkelighed, hun kommer fra. Og så er 95 procent af »Dødevaskeren« skrevet fra sygesengen på et hospital i Danmark. Parallelt med at Sara Omar igennem en længere periode har haft drop i hånden og fået målt sin hjerterytme efter påført sygdom, har hun nedfældet det, hun kalder sit »kampskrift«.

– Jeg kæmper for de tavse piger, kvinder og børn. »Dødevaskeren« er til dem.

Det går mere og mere op for mig, hvorfor vi kvinder ikke må ytre os. For så er vi rigtig stærke. Så jeg taler direkte ind i den verden, der er styret og hersket af patriarken. Jeg vil bare gerne have, vi deler magten mellem mænd og kvinder og får lige rettigheder og respekt for hinanden, understreger Sara Omar og nævner, at de kvindeundertrykkende mænd bruger en lang række redskaber til at håndhæve magten.

Hvordan?

– De bruger blandt andet kultur, religionen, våben, normer og tankesæt til at undertrykke og udøve social kontrol.

SPILLEMANDEN

Kald det ærlighed: Lars Lilholt betaler sin skat med glæde, er imod ulighed, roser sygehusene, er bekymret for centraliseringen og forarges over de enorme beløb, chefer får, når de har kørt en bank i sænk.

– Min ryg er smadret, så jeg skal lige hvile mig, inden jeg skal på scenen. Lars Lilholt er efterhånden blevet 65 år, smiler skævt, trækker på skulderen og støtter lænden med højre hånd. Den folkekære musiker, sangskriver og historiefortæller har turneret Danmark rundt i 45 år i træk. Han har solgt to en halv million plader og cd'er, men har ikke tal på, hvor mange hundrede koncerter han har givet. I virkeligheden kunne Lars Lilholt med god samvittighed trække sig tilbage og gå på pension – i stedet for at hvile sin diskusprolapsplagede ryg, her en times tid før han skal på scenen i Ringsted Kongrescenter. – Men det er ikke slut endnu. Jeg har lige ringet til kommunen og sagt, at folkepensionen, det venter vi lige lidt med, siger Lars Lilholt og fortsætter: – Jeg synes, man skal arbejde og betale sin skat, når man kan. Jeg betaler faktisk gerne mere i skat, for jeg synes, at vi får så meget igen for den skat, vi betaler. Jeg er ikke politiker og bliver det heller aldrig. Jeg er kun en spillemand.

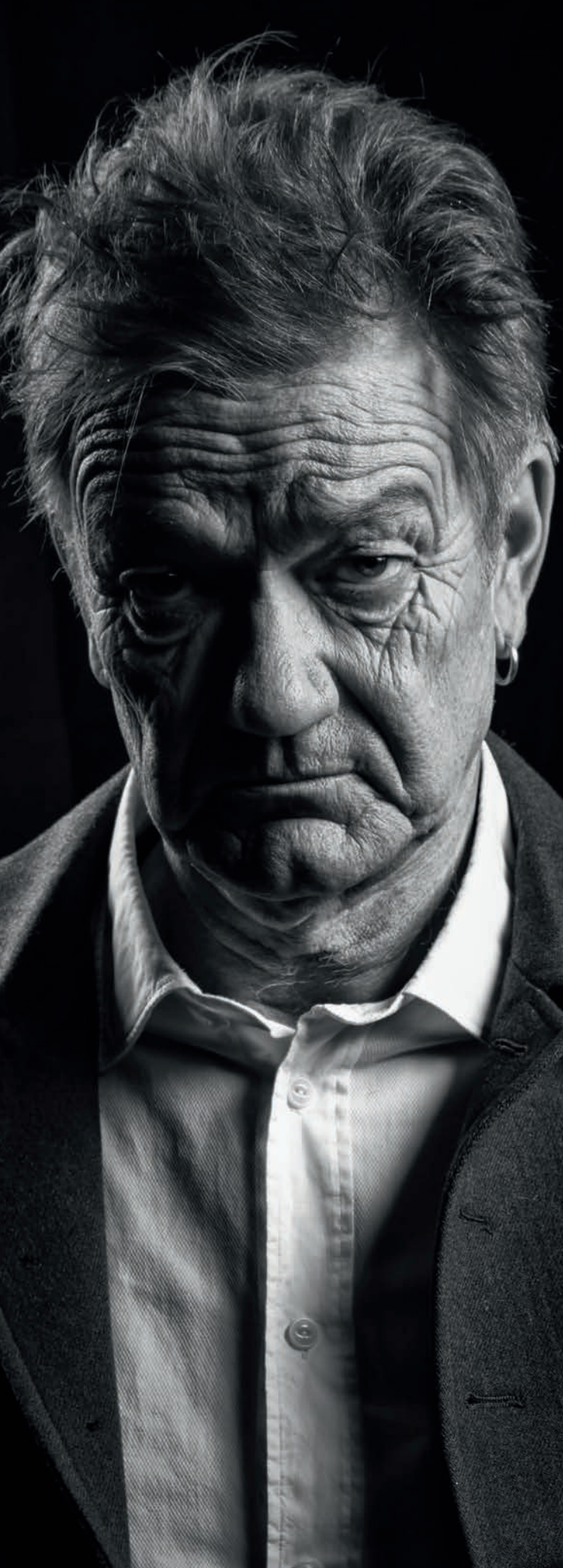
Jeg kommer, når folk ringer – og når de vil betale for det, noterer Lars Lilholt, som alligevel har sine stærke meninger om samfundet. – For første gang i mit liv har jeg været syg, indlagt og opereret – endda to gange. Først fordi jeg havde tre diskusprolaps og var lam i det ene ben. Og så fordi jeg fik for meget smertestillende medicin, mens jeg gik rundt med smerter i ryggen. Det fik jeg nyresten af. Jeg skal lige love for, at det gør pisseondt at have nyresten.

Ulighed er noget skidt

Trods smertehelvede og to operationer husker Lars Lilholt også de dramatiske måneder for noget godt. – Vi har et fremragende sundhedsvæsen. Da jeg blev opereret for nyresten, foregik det på samleband inde på Skejby i Aarhus. Men folk var rare og søde, og der er kun godt at sige om dem. – Jeg mener, det er noget pjat, når folk ikke vil betale deres skat, og jeg bliver pissesur, når jeg hører om skattesvindler. Milliarder er forsvundet ud af landet. Det er

rystende, og jeg kan ikke forstå, at det kan ske. Det er lige før, jeg synes, at man burde nationalisere bankvæsenet, lyder det fra spillemanden. – Vi kunne jo få tre supersygehuse for de penge, som er forsvundet ud af landet på grund af skattesvindler. Men når Anders Fogh fyrede 50 procent af dem, som arbejdede inden for skattevæsenet, er det klart, at det bliver svært at foretage en ordentlig kontrol. Musikeren ryster på hovedet over, at skatteministre på stribe har sparet på SKAT, og mens han drikker sin sorte kaffe, forstår man, at han forarges over den stigende ulighed. – Ulighed er noget skidt. Som en helt almindelig mand, der har arbejdet lige siden gymnasiet, bliver jeg forarget over at se, at nogen kan køre en bank i årevis og så som topchef få to cifrede millionbeløb i fratrædelse, når man må gå, fordi der er foregået noget kriminelt. Jeg forstår det simpelt hen ikke. Der er alt for stor forskel på de lønninger, som den slags mennesker får, og så de lønninger, vi almindelige mennesker får.

Folkeaktier redder brugsen

Selv bor Lars Lilholt i landsbyen Gammel Rye i det midtjyske. Han er bekymret over den centralisering, som hænger Danmark. Han har selv oplevet, hvordan borgerne i Gammel Rye måtte købe folkeaktier for at redde den lokale brugs. At der stadigvæk er en dagligvarebutik i hans by, er en kæmpegevinst.

– Gammel Rye var ved at dreje nøglen om. Hvis Brugsen i vores by var lukket dengang, ville det være starten på, at hele vores lille samfund begyndte at falde fra hinanden. Det næste ville måske være, at busruten lukkede og derefter folkeskolen. Det var derfor, jeg skrev sangen »Sammenholdet er forbi«. Nogle siger, at det er en naturlov, at centraliseringen kommer. Men det er det ikke – centraliseringen er noget, vi mennesker har besluttet. Som omrejsende spillemand i flere årtier har han været vidne til udvandringen fra land til by.

– Det er deprimerende at se så mange faldefærdige og ubeboede huse. Det var små samfund, som fungerede, dengang jeg var en helt ung mand og begyndte at spille. Når vi kørte rundt i landet i gamle dage, var der en købmand, en bager og alt muligt andet i enhver lille landsby. Der var liv.

»JEG ER IKKE POLITIKER OG BLIVER DET HELLER ALDRIG«

Jeg stemte tit på Auken

I løbet af sin lange karriere er Lars Lilholt ofte blevet spurgt om, hvor han føler sig politisk hjemme. Men ingen har fået et klart svar. – Jeg har for længe siden sagt til mig selv, at jeg ikke gider buse ud med, hvor jeg står politisk. Jeg spiller for alle mennesker. Hvad jeg stemmer, ser jeg som en privat sag, siger Lars Lilholt, men pointerer, at han politisk »har bevæget sig fra den yderste venstrefløj ind mod midten«. – Men der var mange år, hvor jeg stemte på Svend Auken. Ham kunne jeg godt lide. Dengang var det meget på grund af miljøpolitikken. Auken var med til at sørge for, at vi fik Skjern Å til at bugte sig, så der kunne komme laks i åen igen. Det var en følelse, jeg havde dengang. Så har det svinget lidt med, hvem jeg stemmer på. Men jeg har stemt hver gang, understreger Lars Lilholt.

SOCIALDEMOKRATIET

NEJ TIL BØRNEARBEJDE

Jeg ville gøre sådan, så der ikke blev solgt cigaretter. De går direkte i lungerne. Og så ville jeg forbyde børnearbejde og give de børn penge, som ikke har nogen. Har du et godt råd til Mette? Jeg synes, hun skal lukke det der forældreintra. Jeg har hørt, at de voksne bliver så stressede af det.

VIKTOR, 9 ÅR:

DARVIN, 7 ÅR:

HUS, SOFA OG TV

Jeg ville bygge et kæmpe lege-land, hvor der var en pool fyldt med plastikbolde og tre rutsjebaner.

Har du et godt råd til Mette?

Mette skal gøre noget rigtig godt for Danmark. Hvis der er fattige, kan hun jo give dem penge og et hus, en sofa og et tv.

CLARA, 5 ÅR:

LØB MED METTE

Jeg ville lave sådan en pengeforretning, så alle, der ikke har noget som helst, får nogle.

Har du et godt råd til Mette?

Hun kunne lave et løb, hvor man kunne løbe sammen med hende ligesom ham der kronprinsen. Jeg var med, og det var en rigtig god idé.

MAGNUS, 7 ÅR:

ALT SKAL VÆRE GRATIS

Jeg synes, alt skal være gratis, så alle kan få mad. Penge er faktisk en dum ting, synes jeg.

Har du et godt råd til Mette?

Jamen, jeg synes, at Mette skal sørge for, at alt er gratis. Men hun kunne måske også sørge for, at alle dem, der ikke har det så godt, får en million kroner.

ALTID PÅ BØRNENES SIDE

Selvom vi skriver 2019, fortæller fødselsattesten stadig, hvordan livet former sig. Sociale problemer, misbrug og arbejdsløshed går i arv. Skoletrætte børn har typisk skoletrætte forældre.

Socialdemokratiet vil gøre op med den største uretfærdighed, der findes: At ikke alle børn får samme muligheder i livet.

Derfor har vi fremlagt 18 konkrete forslag, der skal give børn og unge en bedre start og hjælpe dem, der nok er blevet voksne, men som stadig er udsatte. Vi vil indføre gratis tandpleje for de mest udsatte. Slå ned på boligspeculanter, der udlejer faldefærdige huse til udsatte familier. Hjælp flere ud af gældsældre og hjemløshed. Indfør et exitprogram til kvinder i prostitution.

FOR LILLE TIL STORE FORSKELLE

10 år efter finanskrisen er grådigheden tilbage. Toppen stikker af fra resten. Banker og store virksomheder svigter deres ansvar. Myndighederne sover i timen.

Danmark bygger på tilliden til, at alle bidrager med det, de skal. Hvis tilliden bliver brudt, så vakler vores samfundsmødel. Og når uligheden stiger, bliver sammenhængskraften svagere.

Socialdemokratiet vil trække Danmark i en mere retfærdig retning:

- Store internationale virksomheder som Facebook, Amazon og Google skal betale mere skat i Danmark. De tjener deres penge her, så de skal også betale skat her.
- Med Forårspakke 2 fra 2009 – også kendt som rødvinreformen – sænkede den daværende VK-regering kapitalindkomsten, så det i dag bedre kan betale sig at spekulere og udleje ejendomme end at arbejde. Vi foreslår at afskaffe topskatterabatten.
- I dag kan selskaber flytte overskud rundt i EU, så de betaler selskabsskat i det land, hvor skatten er lavest. Det betyder, at de europæiske lande konkurrerer om at have den laveste sats. Vi foreslår en bund under selskabsskatten, så vi ikke ender i et ræs mod bunden.
- I dag kan virksomheder trække lønudgifter fra overskuddet, som de betaler skat af. Vi foreslår at indføre en grænse på 10 millioner kroner, så virksomheder skal betale selskabsskat af alt derover.

TRE EKSEMPLER PÅ ULIGHED I DANMARK

- En direktør i en af landets 100 største virksomheder tjener 17 gange mere end en almindelig lønmodtager. Det er næsten dobbelt så meget som ved årsskiftet.
- De 50 rigeste danskeres formuer er tredoblet de seneste tre år.
- Gennemsnitsindkomsten i de 25 rigeste områder i Danmark er 412.000 kroner om året. I de 25 fattigste områder er den 192.000 kroner om året.

En udlændingepolitik, der samler danmark

TELEFON- DAMEN FRA HASLE

AF DIANA EBBA Ø.B. PEDERSEN
FOTO: THOMAS SJØRUP

I det sekund der bliver udskrevet valg, er 81-årige Elly Tophøj fra Hasle ved Aarhus klar ved telefonen. Fra morgen til aften ringer hun rundt til medlemmer og sørger for, at der er folk til at hænge plakater op, lave kaffe og gå på gaden for Mette Frederiksen og de lokale kandidater.

– Jeg synes, det er rigtig sjovt. Der ligger selvfølgelig en del medlemspleje i det at ringe rundt, men det handler også om, at vi skal have fat i aktivister til at skære torne af roser, lave kampagner og dele foldere ud, siger Elly Tophøj,

der er pensionist og tidligere sekretær i 3F.

Hun har været medlem af S i 25 år og formand for Hasle-Møllevangens partiforening og bestyrelse i 18 år. I dag har hun ikke nogen tillidspost, men »giver bare en hånd med«, som hun siger.

– Der bliver jo ikke valgt nogen ny statsminister, hvis ikke vi gør noget. Derfor er jeg med 100 procent dagen lang, når der bliver udskrevet valg, siger en telefonklar Elly Tophøj og indrømmer, at hun er en smule mat i sokkerne efter en valgkamp.

Socialdemokratiet har en samlet og langsigtet plan for Danmarks udlændingepolitik. Hvor vi både styrker integrationen, genvinder kontrollen over, hvor mange der kommer hertil, og hjælper flere mennesker, der er på flugt. Vores udspil består af tre elementer:

1 ANTALLET HAR BETYDNING

Danmark skal have kontrollen igen. Der er en grænse for, hvor mange Danmark kan tage imod, hvis vi skal have en reel mulighed for at integrere dem, der kommer hertil. Boligområder, skoler og arbejdspladser skal kunne følge med. Både for Danmarks og for de nye danskeres skyld.

Vi foreslår:

Modtagecenter uden for Europa. Danmark skal hurtigst muligt begynde at modtage kvoteflygtninge igen. Det kan vi først, når der er styr på tilstrømningen. Vores forslag er, at Danmark opretter et modtagecenter uden for Europa, hvor asylansøgere får deres sag behandlet. Flygtninge overgår til FN, som fordelser dem som kvoteflygtninge. Migranter sendes tilbage til deres hjemland. På den måde hjælper vi de rigtige, og vi kan hjælpe flere, end vi gør i dag.

Som ung var aarhusianeren Mahmoud Dirawi (th.) tæt på at rode sig ud i noget møg. Men gennem Get2Sport blev han fanget af fodbold og er i dag et stort træner talent – og har vist vejen for blandt andre Walid Elchiri i AC Football Club. (Foto: Thomas Sjørup)

2 VI SKAL HJÆLPE FLERE

Vi har en forpligtelse til at hjælpe mennesker, der er på flugt. Men den ubehagelige sandhed er, at vi lige nu lader de svageste i stikken; dem, der har mest brug for hjælp, og som ikke kan eller har råd til at flygte. Målet er, at færre er nødt til at flygte, og at flere kan skabe sig en fremtid i deres eget land i stedet for at søge en tilværelse i Europa.

Vi foreslår:

Fordobling af hjælp i nærområderne. Vi foreslår en omfattende reform af dansk udviklingsbistand, så vi inden for den nuværende ramme fordobler bistanden til nærområderne. Pengene skal blandt andet finansiere skolegang for flygtningebørn, nye og ordentlige job, mere akut hjælp og bedre levevilkår i flygtningelejrene.

Historisk løft af Afrika. Næsten halvdel af verdens ekstremt fattige lever i Afrika. Landene er plaget af korrup tion, svage institutioner og voldelige konflikter. De kommende år fordobles befolkningen på kontinentet. Hvis ikke situationen forbedres markant, stiger tilstrømningen til Europa. Danmark kan ikke løfte opgaven alene. Men vi kan gå forrest i EU og presse på for et historisk løft af Afrika.

3 FLERE SKAL BLIVE EN DEL AF DANMARK

Socialdemokratiet er og har altid været et frihedsprojekt. Mennesker skal kunne forme deres eget liv. Det er i vidt omfang lykkedes gennem uddannelse, fri og lige adgang til sundhed og høj beskæftigelse. Nu skal vi skrive et nyt kapitel i frihedskampen: Flere nye danskere skal have del i den danske frihed. Ligestilling mellem kønnene skal gælde alle.

Vi foreslår:

10-årsplan for blandede boligområder og skoler. Hvis flere skal integreres bedre, bliver vi nødt til at gøre op med de sociale siloer. Socialdemokratiet er modstander af etnisk og social adskillelse. Vi vil bo sammen, arbejde sammen, gå i skole sammen. Vi foreslår en 10-årsplan for, hvordan vi undgår boligområder, skoler og ungdomsuddannelser med mere end 30 procent ikkevestlige indvandrere og efterkommere.

37 timers bidragspligt. Velfærdssamfundet beror på, at alle bidrager med det, de kan. Rettigheder og pligter følges ad. Socialdemokratiet foreslår en bidragspligt på 37 timer om ugen for alle indvandrere på offentlige ydelser. Det kan være et nyttejob, virksomhedspraktik, danskundervisning, jobsøgning eller en blanding. Det afgørende er, at alle fra dag ét bliver en del af det danske fællesskab. 🌹

– Jeg er decideret mørbanket og må restituere i et stykke tid efter sådan en valgkamp. Men det er det hele værd, siger hun med et smil på læben.

FORANDRING OG FÆLLESSKAB

For når alt kommer til alt, så handler valgkampen for Elly Tophøj om at få skabt forandring.

– Det menneskesyn, der er i Socialdemokratiet, det kan jeg lide – altså at vi skal bekæmpe ulighed og tage vare på vores sundhedsvæsen, som Lars Løkke lige nu er ved at ødelægge. For

selvfølgelig skal regionerne blive her – vi skal bare have dem til at fungere helt optimalt, siger Elly Tophøj, som ikke kun ringer rundt til medlemmerne under en valgkamp, men sammen med partifæller også går på gaden og banker på hos 400-600 borgere.

– Jeg gør det for at skabe forandring. Men fællesskabet i partiforeningen og kredsen er ikke til at komme uden om. Vi er ligesom en stor familie. Og det er bestemt en meget væsentlig faktor for at lægge så mange kræfter i valgkampen.

FRIVILLIGE MERE VÆRD END PENGE

De frivilliges indsats i en valgkamp kan overhovedet ikke undervurderes. Tværtimod. Værdien af det bidrag, de yder, er ofte vigtigere end penge.

Sådan lyder vurderingen fra Kasper Møller Hansen, valgforsker og professor på Institut for Statskundskab på Københavns Universitet.

– Selv den dyreste busreklame kan ikke måle sig med det aftryk, de frivillige sætter, siger Kasper Møller Hansen, der har udforsket og analyseret danske valg på kryds og tværs.

– Der er selvfølgelig flere

Foto: Københavns Universitet

De frivilliges indsats kan afgøre et valg, mener Kasper Møller Hansen.

ting, der afgør et valg. En tredjedel handler om den aktuelle dagsorden og kandidatfeltet. En tredjedel drejer sig om faktorer, som er svære at måle og forklare. Den sidste tredjedel knytter sig til partiernes kampagner, siger Kasper Møller Hansen og understreger, at det er her, de frivillige virkelig spiller en rolle.

– Uanset om de hænger plakater op, bager kage, går fra dør til dør eller noget helt fjerde, er de en vigtig resurse i kampagnen.

De frivilliges indsats på de sociale medier er også vigtig.

– På Facebook er de for eksempel med til at sprede budskabet som ringe i vandet. De frivillige vil altid have nogle i deres netværk, der er i tvivl om, hvor krydset skal sættes, eller ikke er enige med kandidaten – men de kan påvirkes, når de støder på budskaber fra en af deres venner.

Hvad med de klassiske vælgermøder?

– De har selvfølgelig værdi, men det er oftest Tordenskjolds soldater, der dukker op der. Sandsynligheden for at påvirke andre er større, når de frivillige går på gaden eller fra dør til dør.

mob

Vi skal have en løsning for de nedslidte!

30-årige Chris Jakobsen har arbejdet på slagteri, siden han var 19 år. Han har mærket det hårde fysiske arbejde på egen krop og haft smerter i både skulder og lænd. Med den hævede pensionsalder skal Chris og mange andre være på arbejdsmarkedet i over 50 år.

Politikerne skal lave ordninger, der tager hånd om nedslidte lønmodtagere, der har knoklet hele deres liv for Danmark.

En værdig alderdom må ikke være forbeholdt de få.

#OsDerKnoklerForDanmark

”

Jeg vil gerne være en ordentlig far og morfar og have et seniorliv, hvor jeg ikke skal æde piller hver dag på grund af smerter.

30-ÅRIGE CHRIS JAKOBSEN

**Fødevarerforbundet
NNF**

DSU TRÆDER SPEEDEREN I BUND

FØRST VANDT VI SKOLE- VALGET. NU VINDER VI FOLKE- TINGSVALGET.

I et år har vi forberedt os på valget – og båret på vinderånden fra Skolevalg 2019 er vi nu klar til at fyre Danmarks stærkeste ungdomspolitiske kampagne af sted, siger DSU-formand Frederik Vad Nielsen. (Foto: Thomas Sjørup)

AF FREDERIK VAD NIELSEN,
FORBUNDSFORMAND, DSU

31. januar 2019 gik 80.000 skoleelever på over 800 folkeskoler, efterskoler og fri- og privatskoler til stemmeurnerne for at afholde et »prøvevalg«. Resultatet var overvældende: Med en fremgang på hele 45 procent landede Socialdemokratiet på 22,6 procent af stemmerne som største parti. Vi vandt skolevalget – og DSU viste, at vi kan føre en stærk kampagne og mobilisere unge, når det gælder.

Det overvældende resultat skal bruges til at styrke kampgejsten i DSU. For alle gode kræfter skal nu sættes ind på at vinde folketingsvalget. Og i DSU er vi klar.

I forvejen har vi brugt over et år på den direkte forberedelse af folketingsvalget. Sidste forår begyndte vi at træne lokale kampagneledere, der alle har til opgave at lede DSU's valgkampagne lokalt – ikke mindst i de kredse, hvor den socialde-

mokratiske folketingskandidat også er DSU-kandidat. Gennem kursusforløb fik gode DSU'ere fra hele landet mulighed for at få værktøjer til blandt andet at mobilisere unge frivillige, organisere valgkampsaktiviteter og lægge en 21-dages plan.

FILMPLAKATEN ER KLAR

Ved siden af har vi knoklet for at få så mange unge som muligt til at skrive sig op til kampen for en ny regering. I næsten et år har vi gennem kampagneaktiviteter på uddannelsesinstitutioner, sociale medier og togstationer forsøgt at få alle slags unge skrevet op på DSU's frivilligliste til valgkampen. I stedet for at spørge, om de kunne tænke sig at blive medlemmer af DSU, har vi spurgt, om de vil være aktive i kampen for at få en ny regering. En meget mere levende og

BLIV DSU'ER

Vil du støtte DSU'ernes lokale arbejde? Bliv støttemedlem! Dit kontingent går ubeskåret til den lokale DSU-afdeling, og du modtager samtidig DSU's medlemsblad DSU'eren.

Du kan blive (støtte) medlem på:
www.dsu.net/medlemsskab/meld-dig-ind.

aktivistisk tilgang til organisering af unge. Resultatet er, at næsten 400 unge nu har skrevet sig op og kan aktiveres i forbindelse med folketingsvalget.

Sideløbende forbereder vi det traditionelle indslag i valgkampen, der nærmest har fået en mytisk status: DSU's filmplakat.

Siden 1980'erne har DSU produceret en filmplakat i forbindelse med folketingsvalg i Danmark, hvor vi bruger temaet fra en kendt film til

enten at hylde vores politiske helte eller lave satire over vores politiske modstandere. Den gimmick er nærmest blevet en kronjuvel i DSU's valgkamp – og også denne gang har vi brugt enormt meget tid på at komme rigtigt i mål med den opgave.

Med andre ord: Vi er klar. God valgkamp. 🌹

REGERINGEN ER BREMSEKLO KAMP MOD SKATTEFUSK

AF JEPPE KOFOD, MEDLEM AF EUROPA-PARLAMENTET (S, GRUPPEFORMAND)

Normalt er det lande som Luxembourg, Holland eller Irland, der spænder ben for nye EU-tiltag mod international skatteunddragelse. Men i stigende grad er det blevet Danmark, der agerer stopklods i EU. Det koster Danmark milliarder i tabte skatteindtægter. Penge, som vi har hårdt brug for til at styrke vores velfærd.

I den socialdemokratiske gruppe i Europa-Parlamentet har vi fået den internationalt anerkendte forsker Richard

Murphy til at udregne, hvor mange penge Europas statskasser går glip af på grund af skattefusk.

Tallet er astronomisk stort: 825 milliarder euro om året. Omregnet til dansk valuta er det over 6.000 milliarder kroner årligt.

Jeg kan godt forstå, at nogle giver op over for sådan et tal. Hvordan skal vi dog nogensinde løse et problem, der har vokset sig så helt ufatteligt stort?

Heldigvis har professor Murphy også kunnet påvise et fald i skattetabet på hele 11,8 procent. Med andre ord kan det altså dokumenteres, at vores ihærdige indsats mod internationalt skattefusk gør en reel og positiv forskel.

NEJ, NEJ OG ATTER NEJ

Desværre er den positive forskel i stigende grad noget, vi opnår på trods af den danske regering og ikke i samarbejde med den danske regering. Lad os tage et par praktiske eksempler:

En af hovedårsagerne til skandalen med udbytteskat, som kostede den danske statskasse op mod 12,7 milliarder kroner, var manglende samarbejde mellem EU-landenes myndigheder. Det betød, at internationale bankhajer i årevis kunne læse Europas statskasser.

Derfor foreslog jeg, at vi oprettede en koordinerende antisvindelenhed i EU. I stedet for at 27-28 EU-lande skulle koordinere enkeltvis på kryds og tværs, kunne man med ét slag lukke statskasserne i og pudse politiet på de ublu banditter i habitater, der stod bag svindelnummeret.

Det forslag fejede regeringen af bordet. Samme reaktion kom på vores forslag om en fælles bund under selskabsskatten i Europa, en særskat på internetgiganter som Google, Facebook og Apple – som har betalt henholdsvis 0,82, 0,03 og 0,005 procent i skat af deres europæiske fortjenester. Og det blev også nej til vores forslag om at indføre en afgift på finansielle transaktioner.

Hver gang vi foreslår konkrete tiltag mod international skatteunddragelse i EU,

Vi kan og skal stoppe skattefuskerne. Men det kræver, at den danske regering bidrager til løsninger.

DS I EU'S

så blinker Danmarks lampe i Ministerrådet rødt. Det blev et nej. Igen.

VI SKAL STOPPE FUSK

Og det koster Danmark dyrt. For vi er et af de lande, der taber allermost på, at andre lande villigt lader sig bruge som skattely. Alene i 2015 gik Danmark glip af 3.914 millioner kroner i tabt selskabsskat på grund af skattely.

Det kræver en fælleseuropæisk løsning, hvis vi skal dét problem til livs. Og netop dét kæmper vi socialdemokrater for i Europa-Parlamentet.

I skrivende stund er jeg i fuld gang med de politiske forhandlinger om min afsluttende betænkning på vegne af Det Særlige Skattesnydsudvalg. Det er kulminationen på over fire års intensivt arbejde med at kulegrave sager om international skatteunddragelse, aggressiv skatteplanlægning, hvidvask, momssvindler og korruption. Det er selvsagt et uhyre omfangsrigt og komplekst sagsområde.

Ud af de utallige timers arbejde er der kommet hundredvis af helt konkrete anbefalinger, tiltag og løsninger til at bekæmpe international skatteunddragelse. Vi kan – og skal – stoppe internationalt skattefusk.

Men det kræver, at den danske regering nu bliver en del af løsningen i stedet for at være en del af problemet.

Jeppe Kofod er også vicepræsident for parlamentets socialdemokratiske gruppe, S&D, og ordfører for parlamentets særlige skattesnydsudvalg. 🌟

VIRKSOMHEDERS SOCIALE ANSVAR

AF OLE CHRISTENSEN,
MEDLEM AF EUROPA-
PARLAMENTET (S)

Regeringen og virksomheder taler meget om, at vi mangler arbejdskraft i Danmark. For dem er mængden af kvalificeret arbejdskraft en kilde, der nu er udtømt.

Men sådan hænger det ikke sammen ifølge en undersøgelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Og jeg er helt generelt lidt træt af at se virksomhederne sidde på hænderne, mens de beder Folketinget om at redde dem og give dem mere lempelige regler – for eksempel med en sænkelse af beløbsgrænsen for arbejdstagere fra tredjelande, så de kan ansætte billigere arbejdskraft.

Men at sætte beløbsgrænsen ned er en snuptagsløsning, som ikke er gangbar på den lange bane. Vi er nødt til at kvalificere den arbejdskraft, vi allerede har til rådighed i Danmark. Vi kan begynde med de 170.000 unge, som hverken er i uddannelse eller i job.

Her mener jeg, at virksomhederne skal tage et socialt ansvar og være med til at opkvalificere de unge gennem arbejde. For det er ikke kun staten, men også virksomhederne, som har et ansvar for at tage hånd om arbejdskraften og kvalificere den. Det kan ikke udelukkende ske gennem uddannelsesinstitutionerne, det skal også ske gennem praktisk erfaring.

Det er, som om virksomhederne glemmer, at kvalificeret arbejdskraft er noget, et samfund bygger op i fællesskab. Hvis vi leger med på ideen om, at der er mangel på arbejdskraft, ser jeg blot

dette som konsekvensen af manglen på lærepladser, som gennem mange år har ført til, at de unge på erhvervsuddannelserne ikke har kunnet færdiggøre deres uddannelse. I dag mangler der stadig 9.000 praktikpladser. Derfor skærer det lidt i øjnene, hvis der ansættes folk fra tredjelande i eksempelvis elektronikbranchen, samtidig med at en masse unge elever i samme branche står uden læreplads.

DROP LAVESTE FÆLLESNÆVNER

Det betyder ikke, at udenlandsk arbejdskraft er en dårlig ting. Tværtimod er udenlandsk arbejdskraft, eksempelvis fra EU-landene, en stor gevinst for Danmark. Bare i 2018 har arbejdskraft fra de nye EU-lande øget vores BNP med op imod 42 milliarder kroner. Men det er meget vigtigt, at det sker på ordentlige vilkår, og at arbejdstagerne ikke skal underbyde hinanden for at få arbejde.

Samtidig fører udenlandsk arbejdskraft desværre ofte til social dumping. Det skal vi forhindre med klare regler og kontrol, men vi vil nok aldrig komme det helt til livs, medmindre virksomhederne selv begynder at se deres normer efter i sømmene og stopper med at gå efter laveste fællesnævner, når det gælder arbejdskraft. Her handler det først og fremmest om at se arbejdskraft som en resurse, der skal investeres i, og ikke en udgift, der skal holdes på lavest mulige niveau.

I sidste ende må vi huske, at lovgiverne ikke alene kan bære byrden, når en sund og robust arbejdsstyrke i Danmark skal sikres. Vi skal have virksomhederne med. 🌟

STØVSUGERMODELLEN

AF CHRISTEL SCHALDEMOSE,
MEDLEM AF EUROPA-
PARLAMENTET (S)

Et af de områder, hvor EU har spillet og fortsat skal spille en vigtig rolle, er i forhold til vores klima og miljø. Nogle ting går for langsomt, men det er vigtigt også at tale om de ting, der går godt. Som når vi begrænser udslip af CO₂ og farlige gasser fra transportsektoren, eller når vi begrænser brugen af plastikprodukter og sætter turbo på den cirkulære økonomi.

Men der findes også »gammel« EU-lovgivning, som stadig udvikler sig til gavn for vores klode. Tag for eksempel det direktiv, der hedder Ecodesign. Det er ikke et direktiv, de fleste tænker over i det daglige, hvis de overhovedet kender det, men siden det blev vedtaget i 2005, har det sparet de europæiske borgere for penge på elregningen og klimaet for en masse ressourcer.

EU's egne mål – som alle 28 medlemslande har forpligtet sig til – er, at vi i 2020 har sparet 20 procent af energiforbruget, hvilket svarer til hele Italiens energiforbrug.

For at nå det mål har Ecodesign været en god hjælp. Direktivet handler nemlig om energieffektivisering af en lang række elektroniske apparater, som de fleste af os har i hjemmet. Eksempelvis støvsugere, køleskabe, lamper, computere og vaskemaskiner. Når vi siden 2005 har fået mere og mere energieffektive

elektroniske apparater, så er det i høj grad på baggrund af Ecodesign.

Direktivet har nemlig gradvist stillet højere og højere krav til vores produkters energiforbrug. For eksempel måtte en almindelig støvsuger tidligere bruge op til 2.000 watt – i dag er grænsen 900 watt.

SKAL KØBE MINDRE NYT

Det kan virke mærkeligt, at EU skal styre, hvor meget energi en støvsuger må bruge. Men når vi lægger alle vores elektriske apparaters energiforbrug sammen, så er det faktisk en effektiv måde at reducere elforbruget på, uden at vi mærker en negativ konsekvens.

Test viser faktisk, at støvsugere, der bruger helt ned til 650 watt, fungerer mindst lige så godt som ældre modeller, der bruger mere energi. Det er sket ved at gøre designet af støvsugeren mere miljøvenligt. For eksempel har man ved at ændre på designet af mundstykke, rør, filter og støvsugerposeboks optimeret energiforbruget. Og på samme måde er de øvrige elektroniske produkter gjort mere energivenlige ved at ændre på designet.

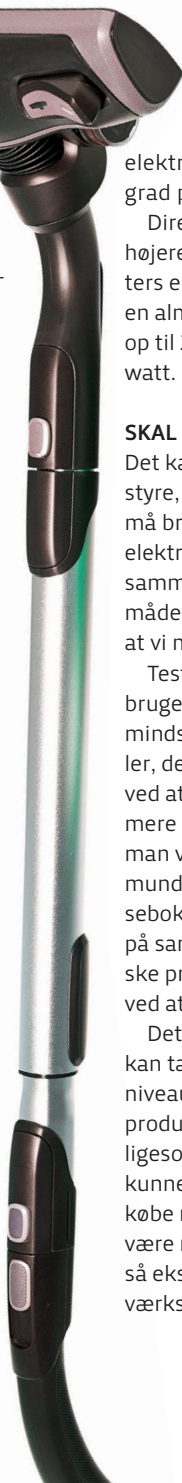
Det næste, der kommer – og som kan tage Ecodesign til et helt nyt niveau – er krav til producenter om, at produkterne også skal leve længere, ligesom det skal være nemmere at kunne reparere dem i stedet for at købe nyt. Her skal det blandt andet være nemmere at få fat i reservedele, så eksempelvis små uautoriserede værksteder kan tilbyde reparationer til

en pris, så det økonomisk giver mening at reparere i stedet for at købe nyt.

Det skal ikke være en pligt, at man reparerer. Selvfølgelig skal der stadig være plads til at købe nyt en gang imellem. Men vi bruger alt for mange ressourcer på at producere nyt hele tiden. Det er både de naturlige ressourcer, vi bruger til at fremstille for eksempel en vaskemaskine, og den CO₂, der fiser lige op i luften, hver gang vi producerer nyt.

” Når vi siden 2005 har fået mere og mere energieffektive elektroniske apparater, så er det i høj grad på baggrund af Ecodesign

Ecodesign har allerede været en succes. Men succesen kan blive endnu større. Det kræver en stor ændring i vores forbrugsadfærd, og den kan vi skabe gennem EU-direktivet. 🌱

VALG TIL EUROPA-PARLAMENTET

26. maj er der valg til Europa-Parlamentet – og nedtællingen er i fuld gang. Også her i bladet. Vi har tidligere præsenteret Jeppe Kofod, Christel Schaldemose og Morten Kleesen fra den øverste del af Socialdemokratiets kandidatliste. Her møder vi Marianne Vind, nummer fire på listen og spidskandidat i Region Sjælland.

HVEM HVORFOR HVAD

HVEM ER DU?

Jeg hedder Marianne Vind, jeg er 48 år, laborant og stammer fra Svebølle. I dag bor jeg i Havdrup. Og så er jeg fagforeringskvinde.

Det er den korte version. Den lidt længere handler om, at jeg blev bidt af fagligt arbejde, da jeg var ung elev på Rigshospitalet. Fagforeningerne førte kamp for højere løn, og dér fandt jeg ud af, at det gav mening at være med i en fagforening – og være fagligt aktiv.

Derefter gik det slag i slag, og siden jeg blev udlært i 1995 og fik arbejde, har jeg altid beskæftiget mig med fagligt arbejde. Som tillidsrepræsentant på Novozymes, hvor jeg arbejdede i over 10 år, lærte jeg, hvor meget man kan forandre på en ar-

bejdsplads, hvis kollegerne står sammen og har et godt samarbejde med ledelsen.

I mange år var det faglige arbejde noget, jeg udførte ved siden af jobbet som laborant. Men det ændrede sig, da jeg på kongressen i 2011 blev valgt som næstformand for de 100.000 medlemmer i HK/Privat.

HVORFOR STILLER DU OP?

Jeg vil gerne være med til at løfte vores valgprogram, »Solidaritetspagten«. Det er nok det bedste EU-program, vi nogen sinde har haft. Det er både visionært og realistisk. Jeg er stolt af det.

For mig er det vigtigt, at der også sidder folk

LISTE A

På kongressen blev pladserne på den socialdemokratiske liste fordelt. Den ser således ud:

1. Jeppe Kofod – spidskandidat
2. Christel Schaldemose
3. Niels Fuglsang
4. Marianne Vind **X**
5. Morten Kleesen
6. Jakob Thiemann
7. Mette Poulsen
8. Lasse Holm Grønning
9. Anders Baun Sørensen

Læs mere om de ni på www.socialdemokratiet.dk

med viden om arbejdsmarkedet i Europa-Parlamentet. Vores danske model er fundamentet for de gode vilkår. Dem skal vi fastholde, men vi skal også forbedre vilkårene. Det handler for eksempel om kampen imod social dumping – hvor det er lykkedes at dæmme op for en del med sociale klausuler. Vi er dog ikke i mål endnu, for det handler også om bedre forhold for Produktionsdanmark ved at sikre en fair konkurrence mellem skattebetalende virksomheder med ordnede arbejdsforhold.

Det vil være til min fordel, at jeg har et stort netværk i de europæiske fagforeninger. Jeg kender de andre landes arbejdsmarkedsmodeller og deres problemer. For eksempel er multimerskontrakter i fremmarch, og de bør forbydes, da det er endnu værre end det gamle daglejersystem.

HVAD VIL DU GERNE FORANDRE?

Min drivkraft er i virkeligheden den samme, som dengang jeg gik ind i fagligt arbejde. Men hvor jeg dengang kun drømte om at gøre min egen arbejdsplads bedre, drømmer jeg nu om bedre arbejdspladser i hele Europa. Om trygge og sikre vilkår. Om et Europa, hvor ingen går syge fra arbejde. Det er den forandring, jeg vil arbejde for. Og så handler det selvfølgelig også om, at næste generation overtager en klode, vi ikke har ødelagt. 🌱

VELKOMMEN TIL KARSTEN KORSVIG

BENLØSE

Det kommer næppe bag på Karsten Korsvigs omgivelser, at han stemmer på Socialdemokratiet. Han er nemlig ikke typen, der lægger skjul på sine holdninger. På arbejdspladsen ved de godt, at han er »rød«, som han selv formulerer det.

Nu har blikkenslageren fra Benløse ved Ringsted tilmed også fået papir på sit politiske tilhørsforhold. For efter et længere tilløb har han netop meldt sig ind i partiet.

– Jeg har altid været socialdemokrat, men nu havde jeg så brug for at melde mig ind for på den måde at vise, at jeg støtter partiet. Vi har virkelig brug for en ny regering, siger Karsten Korsvig, der er 44 år, gift, far til to og fagligt aktiv i Blik- og Rørarbejderforbundet.

Hvad er det, der gør dig til socialdemokrat?

– Jamen, det handler jo om de grundlæggende værdier. Ikke mindst plads til alle. Det er vigtigt i disse år, hvor jeg oplever, at uligheden bliver større, siger Karsten Korsvig – og peger på sundhedsvæsenet som et konkret område, der bør ofres meget mere opmærksomhed.

– Det er simpelt hen blevet udhulet alt for meget. Men sådan må det jo gå, når regeringen også udhuler skatten, fordi de rige skal være rigere. Det dur ikke. Jeg betaler gerne mere i skat, hvis det er dét, der skal til, understreger Karsten Korsvig.

Til daglig arbejder han i et firma i Skovlunde vest for København, hvor han som formand tager rundt og får opmålt de store byggepladser. Og her oplever han, at der bliver talt om politik i pauserne.

– Lige nu handler det meget om pensionsalderen og Socialdemokratiets forslag om at lade de nedslidte forlade arbejdsmarkedet et par år tidligere. Det er superrelevant for sådan nogle som os. Mange i håndværkerbranchen har arbejdet, siden de var 16-17 år, og hvem regner med at kunne blive ved, til de er i starten af 70'erne, spørger Karsten Korsvig.

Han kom selv i lære som 16-årig og kan – efter de nuværende regler – gå på pension som 71-årig.

– Jeg tror og håber på, at jeg kan fortsætte, til jeg fylder 67 og altså har arbejdet i mere end 50 år. Men man ved jo aldrig, hvad der sker, så derfor betaler jeg stadig ind til min efterløn. Den vil jeg ikke give slip på. 🌹

FØLG OS PÅ:

Facebook.com/socialdemokratiet

@Spolitik

@Socialdemokratiet

www.Socialdemokratiet.dk